

- (2) Рјешење о исправци доноси исти орган који је донио рјешење која садржи грешке, у року од три мјесеца од дана пријема захтјева легитимне странке, или од дана када је одлука о покретању поступка по службеној дужности уручена заинтересованој страни.
- (3) Рјешење легитимној странци уручује се у складу са одредбама чл. од 64. до 68. овог закона који се односи на уручивање докумената.
- (4) Обвезник индиректних пореза има право подношења жалбе другостепеном органу против рјешења које је донио првостепени орган.

Члан 144.

(Поврати неоснованих плаћања)

- (1) Обвезници индиректних пореза и њихови наследици имају право поврата неосновано плаћеног износа уплаћеног УИО, уз законску камату, ако није протекло више од пет година од уплате неоснованог износа.
- (2) Поступак се покреће по службеној дужности или на захтјев странке у сљедећим случајевима када је:
- уплата индиректног пореза, дуга или новчане казне дупло уплаћена,
 - плаћени износ већи од износа дуга,
 - уплата извршена након што је наступила застарјелост и
 - то утврђено прописима о индиректним порезима.
- (3) На рјешење донесено у овом поступку може се уложити жалба.
- (4) Рјешење о поврату неоснованих плаћања доноси се и доставља у року од три мјесеца од дана подношења захтјева или од дана уручења одлуке о покретању поступка по службеној дужности заинтересованој страни.

Члан 145.

(Опозив радњи)

- (1) УИО опозива властите управне радње у корист пореског обвезника, ако се:
- њима очигледно крши закон,
 - установи да је током поступка заинтересована странка изгубила могућност одбране.
- (2) Опозив се може извршити само ако није прошло више од пет година од дана обавјештавања о управним радњама.
- (3) Опозив се увијек врши по службеној дужности, а надлежни орган који доноси рјешење не може бити исти онај орган који је извршио управне радње које су предмет опозива.
- (4) Рјешење се доноси у року од шест мјесеци од дана обавјештавања о покретању поступка и доставља се заинтересованој страни.
- (5) На рјешење о опозиву не може се изјавити жалба у управном поступку.

ДИО VI Додатне одредбе

Члан 146.

(Појединачна и солидарна одговорност ентитета, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине и других управних органа)

Ентитети, Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине и сви други управни органи који имају правне или економске интересе у било којим радњама које спроводе ентитети које дају основ за обавезе индиректних пореза, појединачно и солидарно одговорни су за плаћање обавеза по основу индиректних пореза пропорционално њиховом учешћу у пословима.

Члан 147.

(Стечајни поступак)

Примјена одредаба из члана 44. овог закона увијек се прилагођава евентуалним измјенама законских прописа о стечају када до њих дође.

Члан 148.

(Утврђивање грађанске одговорности као резултат кривичних дјела против УИО)

- (1) У радњама које имају обиљежја кривичних дјела против УИО грађанска одговорност обухватиће неплаћени дуг, укључујући камате, накнадне терете и трошкове и наплаћује се принудним путем.
- (2) Када се донесе пресуда, надлежни суд шаље примјерак пресуде УИО, уз захтјев да наплати цијели износ неплаћеног дуга. Исто се примјењује када је суд донио одлуку о привременом извршењу пресуде.
- (3) УИО обавјештава суд о резултату наплате неплаћеног дуга.

ДИО VII Завршне одредбе

Члан 148.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана након објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБИХ број 250/05

28. новембра 2005. године

Сарајево

Председавајући Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ др. **Никола Шпирић**, с. р.

Председателј Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ **Мустафа Памук**, с. р.

Na osnovu člana IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 70. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 8.11.2005. godine, i na 51. sjednici Doma naroda, održanoj 28.11.2005. godine, usvojila je

ZAKON**O POSTUPKU INDIREKTOG OPOREZIVANJA****DIO I. (Opće odredbe propisa o indirektnom oporezivanju)****POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE**

Члан 1.

(Osnovni princip)

- (1) Ovim zakonom uređuje se postupak utvrđivanja, naplate i kontrole indirektnih poreza i poreski prekršaji.
- (2) Postupak provođenja i izvršavanja aktivnosti iz oblasti carinskih dažbina reguliran je Zakonom o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", br. 57/04 i 12/05) i supsidijarno ovim zakonom.

Члан 2.

(Odnos prema drugim zakonima)

- (1) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, na postupak indirektnog oporezivanja supsidijarno se primjenjuje Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02). Opći principi bit će dopunski samo ako odredbe ovog zakona, zakona o indirektnim porezima i podzakonskih akata, donesenih na osnovu ovog zakona i zakona o indirektnim porezima, nisu dovoljne.
- (2) U slučaju da su odredbe drugih zakona u suprotnosti s odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 3.

(Mjesna nadležnost)

- (1) Postupak indirektnog oporezivanja primjenjuje se na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (2) Postupak indirektnog oporezivanja primjenjuje se na strance i na lica koja nemaju stalno prebivalište u Bosni i Hercegovini samo ako je to potrebno, s ciljem poštivanja obaveza iz međunarodnih sporazuma kojima je pristupila Bosna i Hercegovina i gdje se primjenjuje princip međunarodnog reciprociteta.

Član 4.

(Stvarna nadležnost)

- (1) Odredbe ovog zakona primjenjuje Uprava za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UIO) u skladu sa svojim ovlaštenjima i obavezama propisanim zakonima. UIO je obavezan osigurati jedinstvenost u primjeni propisa o indirektnim porezima na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sva lica koja su obavezna plaćati indirektnne poreze ili obračunavati i plaćati indirektnne poreze za drugog poreskog obveznika ili obavljati druge poslove u vezi s razrezom poreza obveznika indirektnih poreza.

Član 5.

(Pretpostavka zakonitosti i istinitosti)

Akti koji se donose u postupku indirektnog oporezivanja i kojima se utvrđuje obaveza po osnovu indirektnih poreza i iznosi poreskog duga smatraju se zakonitim i istinitim i mogu se osporavati samo u žalbenom postupku i putem vanrednih pravnih lijekova.

DIO II. Indirektni porezi**POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE**

Član 6.

(Definicija indirektnih poreza)

U smislu ovog zakona, pojam "indirektni porezi" odnosi se na uvozne i izvozne dažbine kada se isključivo navedu, akcize, porez na dodatu vrijednost, putarinu i sve druge poreze na državnom nivou zaračunate na robu i usluge pored, ili umjesto, gore navedenih obaveza.

Član 7.

(Obaveza indirektnih poreza)

Obaveza indirektnih poreza sastoji se od glavne i sporedne obaveze.

Član 8.

(Glavna obaveza)

Glavna obaveza je plaćanje tačne obaveze po osnovu indirektnih poreza.

Član 9.

(Sporedne obaveze)

Sporedne obaveze su sljedeće:

- a) zatezne kamate,
- b) naknadni teret prinude,
- c) sankcije koje su izrečene za prekršaje propisa o indirektnom oporezivanju i
- d) sve ostale zakonom propisane obaveze u vezi s indirektnim oporezivanjem.

Član 10.

(Zatezna kamata)

- (1) Na iznose indirektnih poreza koji nisu uplaćeni u zakonskom roku i na propisani račun plaća se zatezna kamata po stopi od 0,06 % dnevno za svaki dan zakašnjenja.

- (2) Za potraživanja zatezne kamate nije potreban prethodni razrez UIO.

Član 11.

(Naknadni teret prinude)

- (1) Pokretanje postupka prinudne naplate povlači za sobom potraživanje naknadnog tereta u iznosu od 10 % od dužnog iznosa.
- (2) Osim zatezne kamate, potražuje se i naknadni teret prinude.
- (3) Pokretanje i provođenje postupka prinudne naplate regulirat će se posebnim zakonom.

Član 12.

(Redovne obaveze)

- (1) Redovne obaveze su one nenovčane obaveze koje se moraju izvršiti u toku postupka indirektnog oporezivanja i koje su nametnute obveznicima indirektnih poreza propisima indirektnog oporezivanja, bez obzira da li su odgovorni ili ne za dug po osnovu indirektnog poreza.
- (2) Obveznici, u postupku indirektnog oporezivanja, dužni su da:
 - a) se registriraju s ciljem dobivanja identifikacionog broja indirektnog poreza, koji će koristiti u svojim odnosima s UIO,
 - b) podnesu prijave, obavještenja i sva druga obavještenja (postavljenje zastupnika, promjena adrese itd.),
 - c) se pridržavaju računovodstvenih propisa, vode evidencije u skladu sa zakonskim i UIO standardima, kao i sistema informacione podrške i razvoja koji će dozvoliti tumačenje podataka i olakšati pretvaranje tih podataka u čitak format ako su kodirani. Lica koja podliježu plaćanju indirektnih poreza i koja elektronski dostavljaju podatke UIO dužna su čuvati kopije programa, spise dokumenata i arhivu koja sadrži originalne podatke,
 - d) ispostavljaju i podnose fakture ili druga zakonom prihvaćena sredstva dokazivanja prijema, čuvaju fakture, blagajničke račune i sve druge dokumente u vezi s njihovim obavezama indirektnih poreza,
 - e) olakšaju nadzor i provjere UIO,
 - f) dostavljaju UIO knjige, registre, dokumente ili podatke koje je obveznik indirektnog poreza dužan voditi za sebe ili u ime trećih lica, a u vezi s poštivanjem indirektnog poreza. Ako se informacije pohranjuju elektronski, na taj način će se i dostavljati UIO na njegov zahtjev,
 - g) omogućiti UIO da:
 - 1) napravi kopije kompjuterskih spisa i drugih podataka u vezi s porezima koji su elektronski pohranjeni,
 - 2) pristupi kompjuterskim sistemima pod zaštitom,
 - 3) izuzme kompjutere i računarsku opremu, ako je to neophodno radi provjere poslovnih transakcija.
- (3) Sve obaveze utvrđene ovim članom mogu biti predmet reguliranja podzakonskim aktima.

Član 13.

(Obaveze UIO)

- (1) UIO je obavezan poreskom obvezniku izvršiti povrat novčanih sredstava, saglasno odredbama ovog zakona, i to:
 - a) izvršiti povrate koji proizilaze iz propisa za svaki indirektni porez,
 - b) izvršiti povrat neosnovano izvršenih uplata,
 - c) izvršiti povrat troškova za garancije i
 - d) plaćanje zatezne kamate.
- (2) Osim obaveza navedenih u stavu (1) ovog člana, UIO je dužan izvršavati i druge obaveze utvrđene ovim zakonom, a

u vezi s postupkom indirektnog oporezivanja i pravnim sistemom Bosne i Hercegovine.

Član 14.

(Povrati koji proizilaze iz svakog indirektnog poreza)

- (1) Nakon poravnanja drugih obaveza obveznika indirektnih poreza, UIO vrši povrat svakog iznosa u skladu s odredbama propisanim zakonom za svaki indirektni porez.
- (2) Povrat se vrši u roku utvrđenom zakonom za svaki indirektni porez. Ako propisima o indirektnim porezima nije utvrđen rok, povrat se vrše u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva ili saznanja UIO da je potrebno izvršiti povrat.
- (3) Kada UIO ne izvrši povrat u datom roku, obavezan je po službenoj dužnosti platiti zateznu kamatu prema članu 10. ovog zakona.
- (4) Zatezna kamata teče od dana isteka roka za povrat do dana izdavanja naloga za povrat.

Član 15.

(Povrat neosnovano izvršenih uplata)

- (1) Nakon poravnanja drugih obaveza obveznika indirektnih poreza, UIO vrši povrat svih neosnovano izvršenih uplata poreskom obvezniku za indirektni porez ili njegovim nasljednicima.
- (2) Povrat neosnovano izvršenih uplata vrši se po službenoj dužnosti ili na zahtjev obveznika indirektnih poreza ili njegovog nasljednika, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva ili od dana kada UIO utvrdi neosnovano izvršenu uplatu.
- (3) Postupak povrata neosnovano izvršenih uplata vrši se u skladu s članom 14. ovog zakona.

Član 16.

(Povrat zatezne kamate i troškova garancija u slučajevima poništenog iznosa duga)

- (1) Kada su iznosi plaćeni ili garancije podnesene da bi se spriječilo izvršenje rješenja, UIO će izvršiti povrat plaćenog iznosa ili troškova garancije ako su rješenje ili iznos duga poništeni rješenjem UIO ili od nadležnog suda. Povrat se vrši s obračunatom zateznom kamatom od dana kada je iznos ili trošak garancije plaćen.
- (2) Troškovi garancije i njihovo plaćanje dokumentiraju se dokazima koje izdaje davalac garancije. UIO će prihvatiti traženi iznos ako ga smatra razumnim u poređenju s uobičajenim tržišnim cijenama koje se traže za ovakve garancije.
- (3) Odredbe iz ovog člana ne primjenjuju se na druge slučajeve garancija koje su podnesene za osiguranje obaveza po osnovu indirektnih poreza ili iznosa duga.

Član 17.

(Prava obveznika indirektnih poreza)

Obveznik ima pravo da:

- a) dobije informaciju i pomoć od UIO u ostvarivanju njegovih prava i izvršavanju njegovih obaveza u vezi s indirektnim porezima,
- b) dobije, bez zahtjeva i u vremenskim periodima utvrđenim ovim zakonom, povrate koji proizilaze iz svakog indirektnog poreza, povrate neosnovano izvršenih uplata i povrat troškova garancije kako je propisano ovim zakonom, uz utvrđenu zateznu kamatu,
- c) je u svakom trenutku upoznat sa situacijom postupka indirektnog oporezivanja u kojem je poreski obveznik za indirektnu porez stranka,
- d) poznaje identitet organa i osoblja koje radi za UIO a pod čijom odgovornošću su izvršene radnje i postupci

indirektnog oporezivanja u kojima je poreski obveznik za indirektnu porez stranka,

- e) dobije uvjerenja i obrasce prijave za indirektni porez koje podnosi poreski obveznik za indirektni porez,
- f) na zahtjev, dobije potvrdu za svaki dokument koji podnese UIO,
- g) na povjerljivost, kako je propisano zakonom, svih podataka, izvještaja ili zapisa pribavljenih od UIO, u smislu da se isključivo koriste u upravljanju i provođenju indirektnih poreza ili kazni i da nikada ne budu dati ili prosljeđeni trećim stranama, osim u slučajevima propisanim zakonom,
- h) se službenici UIO prema njemu ophode s dužnim poštovanjem i uvažavanjem,
- i) se svaki postupak UIO koji uključuje prisustvo poreskog obveznika za indirektni porez vrši tako da se izbjegne bilo kakvo zadiranje u njegovo lično dostojanstvo ili bilo kakva nepotrebna neugodnost,
- j) podnosi zahtjeve i dokumente i druge relevantne dokaze koje će razmatrati nadležni organi koji donose rješenje,
- k) se izjasni na saslušanju u skladu s onim što je propisano zakonom,
- l) bude informiran o procjeni vrijednosti nekretnine koja će biti predmet sticanja ili prijenosa,
- m) bude informiran o pokretanju inspekcijskih radnji i o njihovom karakteru i obimu, kao i o pravima i dužnostima za vrijeme tih radnji i rokovima utvrđenim zakonom u okviru kojih će se te radnje vršiti,
- n) podnese prijedloge i prigovore u pogledu obavljanja poslova UIO,
- o) se njegovi zahtjevi s relevantnim dokazima razmatraju i navode u zvaničnim dokumentima koje sačinjavaju radnici UIO u postupcima indirektnog oporezivanja,
- p) traži podršku i podnosi zahtjeve i obavezujuće dokumente po zakonima o indirektnim porezima službi UIO po svom izboru.

POGLAVLJE II. LICA KOJA PODLIJEŽU PLAĆANJU INDIREKTNIH POREZA

Član 18.

(Lica koja podliježu plaćanju indirektnog poreza)

- (1) Obveznici su fizička i pravna lica i drugi subjekti koji nemaju svojstvo pravnog lica i koji su dužni izvršiti obaveze indirektnog poreza propisane zakonom.
- (2) Poreskim obveznicima smatraju se ona lica koja su, po zakonu o indirektnom oporezivanju, dužna poštivati redovne obaveze indirektnih poreza.
- (3) Kada je to propisano zakonom, obaveze po osnovu indirektnih poreza mogu se naplatiti iz imovine umrlog lica, u periodu dok nasljednik nije prihvatio naslijeđe s pravima i obavezama, ili je odbio prihvatiti, zajedničke imovine, i imovine subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnog lica a koja su osnovana s ciljem obavljanja privredne djelatnosti koja podliježe plaćanju indirektnog poreza.
- (4) Poreskim obveznicima smatraju se i ona lica koja su, saglasno odredbama ovog zakona, nosioci pojedinačne, solidarne ili supsidijarne odgovornosti za izmirenje obaveza indirektnog poreza.
- (5) Lica koja su odgovorna za istu obavezu indirektnog poreza bit će pojedinačno i solidarno odgovorna UIO za izmirenje obaveza.
- (6) Zakonom se mogu propisati i drugi oblici pojedinačne i solidarne odgovornosti.

Član 19.

(Nasljednici pojedinaca)

- (1) U slučaju smrti obveznika indirektnog poreza, neplaćene obaveze indirektnog poreza bit će prenesene na zakonske ili testamentarne nasljednike, saglasno građanskim propisima u vezi s prihvatanjem nasljedstva. Obaveze indirektnog poreza glavnog obveznika indirektnog poreza prenose se samo ako su nastale prije smrti glavnog obveznika indirektnog poreza. Ni pod kojim okolnostima obaveza nasljednika ne može prelaziti iznos primljenog naslijeđa.
- (2) U periodu do prihvatanja nasljedstva s obavezama, odgovornost izvršavanja redovnih obaveza indirektnog poreza preminulog lica je na predstavniku zaostavštine.
- (3) Obaveze indirektnog poreza mogu se namiriti iz zaostavštine.

Član 20.

(Nasljednici pravnih lica, subjekata i udruženja koji nemaju svojstvo pravnih lica)

- (1) Neplaćene obaveze indirektnog poreza registriranih pravnih lica koja su prestala obavljati djelatnosti ili su likvidirana bit će prenesene na osnivače ili suvlasnike ako:
 - a) je novčana obaveza osnivača ili suvlasnika ograničena zakonom, ista lica bit će pojedinačno i solidarno odgovorna do granice vrijednosti njihovog likvidacionog iznosa (kvote),
 - b) novčana obaveza osnivača ili suvlasnika nije ograničena zakonom, ista lica bit će pojedinačno i solidarno odgovorna za ukupni iznos neplaćene obaveze.
- (2) Obaveza indirektnog poreza može se prenijeti na nasljednike čak i ako preduzeće nije likvidirano kada dođe do prestanka obavljanja djelatnosti preduzeća.
- (3) Kada je preduzeće ustupljeno bez prethodno obavljenog postupka likvidacije ili je prestalo obavljati djelatnost, neplaćene obaveze indirektnog poreza bit će prenesene na lica ili subjekte koji su primaoci, odnosno korisnici tih djelatnosti. Ovo pravilo se, također, primjenjuje u bilo kojem slučaju ustupanja, bez obzira na imovinu ili potraživanja i dugovanja preduzeća.
- (4) U slučajevima gašenja fondacija ili subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnih lica, neplaćene obaveze indirektnog poreza bit će prenesene na primaoc robe i prava osnovanih subjekata ili na osnivače ili suvlasnike subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnih lica.
- (5) Sankcije protiv preduzeća pomenutih u ovom članu bit će prenesene na njihove nasljednike na način propisan u prethodnim stavovima i do visine likvidacionog iznosa koji im pripada.

Član 21.

(Odgovornost)

- (1) Zajedno s glavnom odgovornošću, zakonom se mogu utvrditi i dodatne obaveze u obliku posebne i solidarne odgovornosti ili supsidijarne odgovornosti za dug indirektnog poreza. Za ovu svrhu, licima s glavnom odgovornošću smatrat će se ona lica navedena u članu 18. ovog zakona.
- (2) Ako nije drugačije propisano zakonom, dodatna odgovornost u svrhu indirektnog poreza bit će supsidijarna odgovornost.
- (3) Dodatna odgovornost odnosit će se na ukupan dug po osnovu indirektnog poreza potraživanog u zakonom propisanom redovnom periodu za izmirivanje obaveza indirektnih poreza.
- (4) Kada odgovorno lice ne plati dug indirektnog poreza u propisanom dobrovoljnom periodu, početak će perioda prinudne naplate i potraživat će se kazne i zatezne kamate.

- (5) Odgovornost se neće proširiti na sankcije, osim ako nije drugačije propisano zakonom.
- (6) Ako nije drugačije propisano zakonom, za potraživanje plaćanja duga od dodatno odgovornih lica bit će potrebno provođenje upravne radnje kojom se, nakon saslušanja odgovornog lica, proglašava dodatna odgovornost i utvrđuje iznos i obim u skladu s odredbama koje reguliraju postupak prinudne naplate. Prije proglašavanja odgovornosti, UIO može preduzeti mjere osiguranja, kao što je propisano u članu 46. ovog zakona, i provesti istrage i provjere, kao što je propisano u čl. 71. i 93. ovog zakona. Da bi se proglasila supsidijarna odgovornost, potrebno je proglasiti nesolventnost (neuspjeh) glavnog dužnika i pojedinačno i solidarno odgovornih lica.
- (7) Ako su dva ili više lica pojedinačno, solidarno ili supsidijarno odgovorna za isti dug, ukupan iznos duga može se potraživati od bilo kojeg lica.
- (8) Odgovorna lica imaju pravo na povrat od onih lica koja imaju glavnu odgovornost, kao što je propisano zakonom.

Član 22.

(Pojedinačno i solidarno odgovorna lica)

- (1) Pojedinačnu i solidarnu odgovornost za dug indirektnog poreza imaju:
 - a) lica koja prouzrokuju ili aktivno sarađuju u činjenju bilo kojeg kršenja zakona i propisa o indirektnom porezu. Obaveze će se proširiti i na sankcije izrečene za prekršaje,
 - b) članovi ili suvlasnici subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnih lica, zajednički stečene imovine ili zaostavštine, srazmjerno njihovom udjelu u tim privrednim jedinicama,
 - c) pravni sljednici bilo kojeg oblika reorganiziranja (vlasništvo, vođenje posla, udruživanje, spajanje, dijeljenje, izdvajanje itd.) odgovorni su za obaveze preuzete od pravnog prethodnika, a koje su proistekle iz poslovanja. Odgovornost u prinudnoj naplati bit će ograničena u skladu s propisima koji reguliraju ovu oblast.
 - d) Odgovornost utvrđena ovim stavom neće se odnositi na:
 - 1) kupce dijela imovine, osim ako osnuju posebno preduzeće koje može nastaviti svoje poslovne aktivnosti,
 - 2) slučajeve nasljeđivanja koji su propisani odredbom člana 19. ovog zakona i
 - 3) kupce imovine kupljene u stečajnom postupku.
- (2) Pojedinačnu ili solidarnu odgovornost za plaćanje neplaćenog duga i to do iznosa koji UIO može zaplijeniti ili na drugi način osigurati dug ima:
 - a) lice koje prouzrokuje ili sarađuje u prikrivanju ili prijenosu novca, imovine ili prava od odgovornih lica, s namjerom da spriječi ili ometa radnje UIO,
 - b) lice koje greškom ili nemarom ne poštuje naloge za zapljenu,
 - c) lice koje po saznanju o zapljeni, mjerama osiguranja ili datoj garanciji, izričito ili prećutno sarađuje ili odobrava prikrivanje zaplijenjene imovine ili prava, ili one robe ili prava koji su opterećeni (založeni) mjerama osiguranja ili garancijom,
 - d) depozitari imovine dužnika koji, nakon prijema rješenja o zapljeni, sarađuju ili dozvole oslobađanje onoga što je predmet zapljene,
 - e) zakonom se mogu utvrditi i drugi slučajevi pojedinačne i solidarne odgovornosti.
- (3) Postupak utvrđivanja i potraživanja pojedinačne i solidarne odgovornosti reguliran je propisima koji reguliraju postupak prinudne naplate.

Član 23.

(Supsidijarna odgovornost)

- (1) Supsidijarnu odgovornost za obavezu duga indirektnog poreza, pored odgovornosti propisane u članu 22. stav (1) tačka a) ovog zakona, imaju stvarni i pravni upravnik pravnog lica koji:
- a) nisu preduzeli odgovarajuće mjere koje su u njihovoj nadležnosti kako bi učinili da pravno lice poštuje obaveze indirektnih poreza,
 - b) su izričito ili prećutno odobrili podređenima nepoštovanje obaveza po osnovu indirektnih poreza,
 - c) su sklopili ugovore koji olakšavaju nepoštovanje obaveza po osnovu indirektnih poreza,
 - d) odgovornost iz stava (1) ovog člana proširiti će se na sankcije za:
 - 1) stvarne i pravne upravnike pravnih lica koja su prekinula svoje djelatnosti ako upravnik nije preduzeo odgovarajuće mjere za plaćanje neplaćene obaveze ili je sklopio bilo kakve ugovore ili preduzeo mjere koje su prouzrokovale neplaćanje. Odgovornost će se proširiti samo na one neplaćene obaveze u momentu prekida djelatnosti,
 - 2) primaocima i upravnike u postupcima obustave plaćanja prije stečajnog postupka koji nisu preduzeli odgovarajuće mjere u smislu poštivanja obaveza indirektnog poreza koje su bile zaračunate licu koje ima glavne obaveze indirektnog poreza, likvidacioni upravnici i primaoci u stečajnim postupcima,
 - 3) carinske posrednike kada djeluju u ime ili za račun njihovih poslodavaca.
- (2) Zakonom se mogu utvrditi i drugi slučajevi supsidijarne odgovornosti.
- (3) Postupak utvrđivanja i potraživanja supsidijarne odgovornosti utvrđen je u propisima koji reguliraju oblast prinudne naplate.

Član 24.

(Ovlaštenje za postupanje)

U pitanjima indirektnih poreza maloljetna lica ili druga lica koja su procesno nesposobna mogu postupati u pitanjima indirektnih poreza koja proizilaze iz radnji koje im zakon omogućava.

Član 25.

(Zakonsko zastupanje)

- (1) U ime lica koje nemaju ovlaštenje za postupanje postupaju zakonski zastupnici.
- (2) U ime pravnih lica postupaju lica koja su, u skladu sa zakonom ili prema valjano usvojenom sporazumu, ovlaštena da zastupaju pravno lice.
- (3) U ime subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnog lica postupa imenovano lice. Ako niko nije imenovan, lice koje očigledno upravlja datim subjektima smatra se zastupnikom, a u slučaju da nema takvog lica, svaki od članova ili učesnika subjekata.

Član 26.

(Dobrovoljno zastupanje)

- (1) Lice koje podliježe plaćanju indirektnog poreza može postupati posredstvom zastupnika s kojim UIO ima pravo preduzimati sve upravne radnje, osim u slučaju da je lice koje podliježe plaćanju indirektnog poreza izričito povuklo ovlaštenje obavještavajući UIO.
- (2) U svim slučajevima gdje je potreban potpis lica koje podliježe plaćanju indirektnog poreza, odnosno da bi

zastupnik mogao: postupati u ime tog lica, pokrenuti postupak, obustaviti postupak, odustati od njega, odreći se prava, priznati obaveze u ime lica koje ima obavezu po osnovu indirektnog poreza, podnijeti zahtjev za povrat, zastupništvo se u tim slučajevima dokazuje svakim sredstvom koje je prihvaćeno u zakonu.

- (3) Smatra se da zastupnik koji se profesionalno bavi zastupanjem lica koja podliježu plaćanju indirektnih poreza posjeduje dovoljno ovlaštenja.
- (4) Ako je više lica odgovorno za plaćanje iste obaveze indirektnog poreza, smatra se da svako od njih može zastupati sva lica koja podliježu plaćanju, osim ako izričito nije drugačije ugovoreno. Bez obzira na to, o preduzetim radnjama moraju se obavijestiti sva ta lica.
- (5) Ako zastupnik u trenutku preduzimanja određenih radnji nije pružio dokaz da posjeduje ovlaštenje za zastupanje, smatrat će se da je bio ovlašten za preduzimanje tih radnji ako pravo na zastupanje dokaže UIO u roku od tri dana od dana preduzimanja radnje.

Član 27.

(Zastupanje nerezidenata)

- (1) Lica koja podliježu plaćanju indirektnog poreza a koja nemaju sjedište, odnosno prebivalište u Bosni i Hercegovini obavezna su da imenuju zastupnika na teritoriji Bosne i Hercegovine, ako:
 - a) posluju u Bosni i Hercegovini preko stalne firme,
 - b) nemaju stalnu firmu, a privremeno obavljaju privredne aktivnosti što podrazumijeva nastupanje obaveze za plaćanje indirektnog poreza,
 - c) je to izričito propisano zakonskim propisima koji se odnose na indirektni porez,
 - d) to UIO smatra neophodnim zbog karakteristika poslovanja ili aktivnosti ili zbog iznosa ostvarenog prihoda.
- (2) O imenovanju i poništenju zastupništva UIO se obavještava u roku od pet dana od tog roka ili u roku koji je propisan zakonom o indirektnim porezima.

Član 28.

(Adresa sjedišta, odnosno prebivališta za potrebe indirektnih poreza)

- (1) Adresa za potrebe indirektnog oporezivanja je mjesto obveznika određeno za njegove odnose s UIO.
- (2) Adresa sjedišta, odnosno prebivališta za potrebe indirektnih poreza je:
 - a) za fizička lica, adresa mjesta gdje su ona stalno nastanjena, a ako ta lica obavljaju privrednu djelatnost, UIO može uzeti u obzir mjesto gdje ta lica obavljaju svoju privrednu djelatnost,
 - b) za pravna lica, adresa sjedišta firme upisana u sudski registar, ako se s tog mjesta zaista upravlja i rukovodi poslovima. U slučaju da se sa adrese sjedišta firme upisane u sudski registar ne vrši upravljanje i rukovođenje poslovima, sjedištem se smatra mjesto gdje se vrši upravljanje i rukovođenje u praksi. Ako se to ne može utvrditi, sjedištem se prvenstveno smatra mjesto gdje se nalazi najvrednija nekretnina pravnog lica, a sekundarno mjesto gdje se nalaze ostala najvrednija sredstva,
 - c) za subjekte i udruženja koja nemaju svojstvo pravnog lica adresa predstavnika, a ako je ona nepoznata ili ako nema predstavnika i ne zna se gdje se vrši upravljanje i rukovođenje u praksi, sjedištem se smatra mjesto gdje se nalazi najvrednija imovina i
 - d) za fizička i pravna lica koja nemaju prebivalište, odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini, sjedišta, odnosno

prebivališta zastupnika koji je imenovan u skladu s članom 27. ovog zakona.

- (3) Poreski obveznici indirektnih poreza dužni su dostaviti UIO adresu svog sjedišta, odnosno prebivališta i sve promjene s tim u vezi, u roku od osam dana, osim ako nije drugačije propisano drugim zakonima o indirektnim porezima.
- (4) UIO ima pravo provjeriti i usmjeriti mjesto adrese sjedišta, odnosno prebivališta za potrebe indirektnih poreza.

POGLAVLJE III. DUG PO OSNOVU INDIREKTNIH POREZA

Član 29.

(Dug po osnovu indirektnog poreza)

- (1) Dug po osnovu indirektnog poreza je dužni iznos, koji proističe iz glavne obaveze indirektnog poreza ili iz obaveza da se izvrši plaćanje unaprijed.
- (2) Osim duga iz stava (1) ovog člana, dug po osnovu indirektnog poreza obuhvata:
 - a) zatezne kamate,
 - b) naknadni teret za prinudu,
 - c) bilo koji poseban trošak koji se zahtijeva po poreskom zakonu i
 - d) kazne indirektnih poreza.

Član 30.

(Gašenje duga po osnovu indirektnog poreza)

Dug po osnovu indirektnog poreza može se ugasiti plaćanjem, zastarjelošću, prebijanjem, otpisom, na načine propisane carinskim zakonom i na bilo koji drugi način propisan zakonom.

Član 31.

(Način plaćanja)

- (1) Plaćanje duga po osnovu indirektnog poreza vrši se zakonskim sredstvom plaćanja (valutom) Bosne i Hercegovine na način propisan zakonom.
- (2) UIO može propisati zahtjeve i uslove da se omogućiti plaćanje elektronskim putem ili drugim bezgotovinskim sredstvima plaćanja.

Član 32.

(Vrijeme plaćanja)

Dug po osnovu indirektnog poreza smatra se plaćenim kada je dužni iznos uplaćen na račun UIO koji je otvoren kod ovlaštene organizacije platnog prometa.

Član 33.

(Rok plaćanja)

- (1) Iznosi indirektnih poreza koji proizilaze iz samooporezivanja plaćaju se u rokovima propisanim posebnim zakonom za svaki indirektni porez.
- (2) Dobrovoljna plaćanja iznosa indirektnog poreza koja proizilaze iz razreza izvršenog od UIO vrše se do 15. u mjesecu nakon isteka mjeseca u kojem je izvršen razrez, tj. od kada je prijedlog razreza postao konačan.
- (3) Nakon početka perioda prinudne naplate i nakon uručenja naloga za prinudnu naplatu dužniku, plaćanje se vrši u roku od deset dana od dana uručenja naloga za prinudnu naplatu.

Član 34.

(Raspodjela uplata)

- (1) Plaćanje duga s računa poreskog obveznika UIO raspoređuje prema redoslijedu dospijevanja poreskih i drugih obaveza.
- (2) Ako UIO sklopi bilo kakav sporazum o saradnji za izvršavanje postupaka prinudne naplate u ime bilo koje državne administracije, dugovanja po osnovu indirektnog poreza imat će prioritet prilikom raspodjele uplata.

Član 35.

(Odgođena plaćanja)

- (1) Plaćanje iznosa duga po osnovu indirektnog poreza u redovnom ili u periodu prinudne naplate može se odgoditi ili vršiti u ratama, u skladu s odredbama propisanim podzakonskim aktima.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, plaćanje indirektnih poreza koje se vrši sredstvom taksiranih dokumenata ne može se odgoditi.
- (3) Za odgođena plaćanja potrebne su garancije koje su propisane u ovom i u Zakonu o prinudnoj naplati.
- (4) Podnošenje zahtjeva za odgođeno plaćanje spriječit će pokretanje postupka prinudne naplate navedenog iznosa duga po osnovu indirektnog poreza, ali neće obustaviti obračunavanje zatezne kamate.
- (5) UIO će odbiti u pisanoj formi bilo koji zahtjev za odgođeno plaćanje koji podnese obveznik indirektnog poreza u periodu prinudne naplate kada je rješenje o oduzimanju imovine uručeno dužniku.
- (6) Odgođeno plaćanje može se sastojati od odgađanja iznosa duga ili plaćanja u ratama ali se ni u kojem slučaju odgađanje neće odobriti na period duži od jedne godine, a plaćanje u ratama na period duži od tri godine.
- (7) UIO je dužan donijeti rješenje o odobravanju ili odbijanju zahtjeva za odgođeno plaćanje u roku od mjesec dana. Obveznik indirektnog poreza mora biti obaviješten u oba slučaja.

Član 36.

(Rok zastarjelosti)

Istekom roka od pet godina zastarijevaju sljedeća prava i obaveze:

- a) pravo UIO na razrez prethodno nerazrezenih obaveza po osnovu indirektnih poreza,
- b) pravo UIO da zahtijeva plaćanje iznosa po osnovu indirektnih poreza,
- c) pravo obveznika indirektnih poreza da zahtijeva povrat:
 - 1) po osnovu indirektnih poreza,
 - 2) neosnovano plaćenih poreza,
 - 3) troškova za garancije.
- d) obaveze UIO da izvrši povrat indirektnih poreza, neosnovano plaćenih i troškova za garancije.

Član 37.

(Izračunavanje roka zastarjelosti)

- (1) Rok zastarjelosti računa se na sljedeći način:
 - a) pravo na razrez prethodno nerazrezenih obaveza po osnovu indirektnog poreza teče od dana nakon isteka roka za podnošenje prijave,
 - b) pravo da zahtijeva plaćanje iznosa po osnovu indirektnih poreza od dana nakon isteka roka za plaćanje u redovnom roku,
 - c) pravo obveznika indirektnih poreza da zahtijeva povrat:
 - 1) po osnovu indirektnih poreza od dana nakon isteka roka u kojem se povrat može tražiti,
 - 2) neosnovano plaćenog poreza od dana nakon što je izvršeno neosnovano plaćanje,
 - 3) troškova garancije od dana nakon donošenja rješenja o poništenju obaveza.
 - d) obaveza UIO da izvrši povrat indirektnih poreza, neosnovanih plaćanja i troškova za garancije od dana nakon isteka roka u kojem UIO ima obavezu izvršenja povrata.

- (2) Zastarjelost obaveza lica s pojedinačnom i solidarnom odgovornošću teče od dana nakon isteka redovnog roka za plaćanje glavnog dužnika. Izuzetno od prethodno rečenog, zastarjelost za solidarno odgovorna lica za plaćanje kao posljedica radnji prinudne naplate računa se od dana saznanja za činjenice kojima se utvrđuje solidarna odgovornost.
- (3) Za obaveze supsidijarno odgovornih lica zastarjelost se računa od dana nakon uručjenja posljednjeg obavještenja o radnjama prinudne naplate glavnog dužniku ili, ako postoje, drugim pojedinačno ili solidarno odgovornim licima.

Član 38.

(Prekid zastarjelosti)

- (1) Prekid zastarjelosti iznosa duga nastupa svakom radnjom:
 - a) UIO koja se odnosi na iznos duga o kojem je obveznik indirektnog poreza obaviješten,
 - b) obveznika indirektnog poreza, a u vezi s iznosom dugova podnesenih UIO.
- (2) Ako je zastarjelost prekinuta, novi rok zastarjelosti počinje teći od dana nakon prekinutog roka.
- (3) Ako je zastarjelost prekinuta za glavnog obveznika, isto se odnosi i na ostala odgovorna lica.
- (4) Ako se dug sastoji od više iznosa s različitim vremenom prispjeca, prekid zastarjelosti odnosi se samo na iznos čiji je rok zastarjelosti prekinut.

Član 39.

(Apsolutna zastarjelost)

Apsolutna zastarjelost nastupa u svakom slučaju po isteku deset godina od dana kada je prvi put počela teći.

Član 40.

(Obim i djelovanje zastarjelosti)

- (1) Zastarjelost se odnosi na sva odgovorna lica za plaćanje iznosa duga.
- (2) Zastarjelost se proglašava po službenoj dužnosti.
- (3) Zastarjelost gasi iznos duga.

Član 41.

(Prebijanje)

- (1) Iznosi dugovanja po osnovu indirektnih poreza mogu se potpuno ili djelimično ugasiti prebijanjem preko potraživanja koje je UIO priznao u korist istog odgovornog lica.
- (2) Prebijanje se može odobriti po službenoj dužnosti kada su potraživanja UIO i potraživanja obveznika prispjela za naplatu ili po zahtjevu stranke.

Član 42.

(Otpis indirektnih poreza)

Indirektni porezi mogu se otpisati samo pod uslovima i u iznosima propisanim zakonom.

Član 43.

(Privremeni otpis radi nesolventnosti)

- (1) Iznosi dugovanja po osnovu indirektnog poreza koji nisu naplaćeni u postupku prinudne naplate zbog dokazane nesolventnosti dužnika privremeno se otpisuju proglašavanjem iznosa duga potpuno ili djelimično nenaplativim.
- (2) Iznosi dugovanja po osnovu indirektnog poreza trajno bit će otpisani ako:
 - a) je dužnik nesolventan u momentu kada je dug postao predmet otpisa zbog zastarjelosti i
 - b) zastarjelost nije prekinuta u skladu s članom 38. ovog zakona.

Član 44.

(Pravo prvenstva UIO)

- (1) UIO ima pravo prvenstva da naplati prispjele iznose duga po osnovu indirektnih poreza u odnosu na druge povjerioce, izuzev u slučajevima kad su drugi povjerioci registrirali svoja prava u odgovarajućem registru prije nego što je UIO registrirao svoj iznos duga.
- (2) U slučaju stečaja, ona dugovanja po osnovu indirektnih poreza koja su ugrožena namirivanjem povjerioca u stečajnom postupku tretirat će se u skladu s važećim zakonskim propisima o stečaju.

Član 45.

(Pravo zadržavanja UIO)

UIO ima pravo prvenstva zadržavanja robe za plaćanje duga po osnovu indirektnog poreza, ako plaćanje duga nije dovoljno zagarantirano. Pravo zadržavanja UIO ima prioritet nad bilo kojim zakonskim pravima bilo kojih drugih lica. Pravo zadržavanja ograničeno je na određenu robu za koju su obračunate obaveze po osnovu indirektnog poreza i na iznos u visini tih obaveza po osnovu indirektnih poreza.

Član 46.

(Mjere osiguranja)

- (1) Da bi se osiguralo plaćanje iznosa duga po osnovu indirektnih poreza, UIO može preduzeti privremene mjere osiguranja ako postoji razumna vjerovatnoća da se na drugi način plaćanje neće izvršiti ili da će se veoma teško izvršiti.
- (2) Obveznik indirektnog poreza bit će obaviješten o mjerama osiguranja s izričito navedenim razlozima koji opravdavaju preduzimanje tih mjera.
- (3) Mjere osiguranja strogo su srazmjerne svrsi definiranoj u ovom članu i ograničene su na vrijeme, a neće se preduzimati one mjere koje mogu prouzrokovati štetu koju je nemoguće ili vrlo teško otkloniti.
- (4) Mjere osiguranja mogu biti sljedeće:
 - a) zadržavanje povrata po osnovu indirektnih poreza ili bilo kojeg iznosa koji UIO mora platiti dužniku,
 - b) zahtjev odgovarajuće garancije kao uslova za dozvolu registracije ili davanje dozvola ili prednosti po zakonima o indirektnim porezima u slučajevima kada UIO ima opravdanu sumnju da će obveznik indirektnih poreza ispuniti svoje obaveze,
 - c) zabilježba na bilo koji oblik vlasništva (imovine ili prava) upisivanjem zabilježbe u odgovarajući registar ili deponiranje robe na mjesto za koje se UIO odlučio,
 - d) zabrana otuđenja, opterećenja ili raspolaganja bilo kojom imovinom ili nekom određenom imovinom ili pravom i
 - e) sve drugo propisano zakonom.
- (5) Mjere osiguranja prestat će najkasnije šest mjeseci od dana njihovog preduzimanja, izuzev u slučajevima kada:
 - a) su preduzete u postupku prinudne naplate. Zapljenjena će u ovakvim slučajevima stupiti na snagu od datuma kada je upisana zabilježba,
 - b) prestanu okolnosti koje su bile osnov za preduzimanje mjera osiguranja,
 - c) se na zahtjev stranke mjere mogu zamijeniti nekom drugom garancijom koja se smatra dovoljnom,
 - d) postoji dovoljno razloga za produženje perioda od šest mjeseci, s tim da se taj rok ne može produžiti za više od još jednog perioda od šest mjeseci.
- (6) UIO može kao mjeru zaštite zaplijeniti sredstava ostvarena prodajom karata za javne manifestacije o kojima UIO nije prethodno informirana. Također, UIO može zaplijeniti gotovinu i robu od pokretnih neprijavljenih djelatnosti u iznosu koji je dovoljan da se osigura plaćanje poreskih

obaveza koje će se utvrditi kao rezultat tih poslovnih djelatnosti.

- (7) Osim općih mjera zaštite utvrđenih u ovom članu, UIO može zadržati bilo koji povrat zbog krivičnog gonjenja, bilo kojih lica, za bilo koju povredu indirektnog poreza ili strana u postupku prekršaja zbog povrede obaveze po propisima o indirektnom oporezivanju. Iznos koji se zadržava je onaj koji se smatra neophodnim da se osigura plaćanje obaveza po osnovu indirektnog poreza i troškova postupka koji su utvrđeni odgovarajućim postupkom.
- (8) Bilo koje mjere osiguranja treba odmah ukinuti ako je podnesena bankovna garancija koja osigurava plaćanje iznosa pokrivenog mjerama osiguranja.

Član 47.

(Garancije za odgođena plaćanja)

- (1) UIO će tražiti bankovnu garanciju kako bi osigurao odgođeno plaćanje iznosa duga po osnovu indirektnog poreza. Kada je dužnikova nemogućnost dobivanja bankovne garancije opravdana, UIO može prihvatiti i sljedeće vidove garancija:
- a) hipoteku,
 - b) zalog sa ili bez izmještanja pokretne imovine,
 - c) dobrovoljnu i zajedničku garanciju trećih lica i
 - d) svaki drugi vrijednosni papir koji UIO smatra dovoljnim.
- (2) Kada je utvrđeno zakonom, poreski obveznik može tražiti da UIO preduzme mjere osiguranja umjesto navedenih garancija. U takvim slučajevima, mjere osiguranja prestaju nakon tri mjeseca nakon isteka roka za plaćanje iznosa na koji je odgađanje odobreno.
- (3) Obveznici indirektnog poreza čiji je glavni dug manji od 5.000 KM oslobođeni su podnošenja garancija za odgođena plaćanja.

DIO III. Upravljanje indirektnim porezima

POGLAVLJE I. UPRAVLJANJE INDIREKTNIM POREZIMA

Član 48.

(Obim upravljanja indirektnim oporezivanjem)

- (1) Upravljanje indirektnim oporezivanjem obuhvata bilo koju upravnu radnju koja se odnosi na:
- a) informiranje i pomoć licima koja imaju obaveze indirektnog poreza,
 - b) postupak utvrđivanja, kontrole i naplate indirektnih poreza i
 - c) radnje lica koja imaju obaveze indirektnog poreza u ostvarivanju njihovih prava ili izvršavanju obaveza.
- (2) Radnje UIO koje se odnose na naplatu indirektnih poreza izvršavat će se nezavisno od toga da li je uložena žalba protiv rješenja UIO.
- (3) Postupak prinudne naplate propisuje se posebnim zakonom.

Član 49.

(Obaveza informiranja i pomoći obveznicima indirektnog poreza)

UIO je dužan pružati licima koja imaju obaveze indirektnih poreza neophodne informacije i pomoć u pogledu njihovih prava i obaveza na sljedeći način:

- a) objavljivanjem odgovarajućih tekstova koji će sadržavati zakonske odredbe o indirektnim porezima, kao i odgovarajuću upravnu praksu u obliku mišljenja i tumačenja zakonskih propisa datih od UIO,
- b) obavještanjem i informiranjem od službenika UIO, i

- c) pružanjem pomoći licima koja imaju obaveze indirektnih poreza pri podnošenju prijave, dokumenata i drugih informacija o indirektnim porezima.

Član 50.

(Mišljenja UIO)

- (1) Lica koja imaju obaveze indirektnih poreza mogu podnositi zahtjeve za mišljenja UIO a u vezi sa značajnim pitanjima koja se odnose na indirektne poreze.
- (2) Zahtjevi za mišljenja podnose se UIO prije preduzimanja radnji koje utiču na nastanak prava i obaveza po osnovu indirektnih poreza ili podnošenja prijave za indirektne poreze ili poštovanja bilo kojih drugih obaveza indirektnih poreza.
- (3) Neće se uzeti u razmatranje zahtjevi za mišljenje koji nisu u skladu s uslovima navedenim u stavu (2) ovog člana, ali u vezi s tim UIO će poslati obavještenje podnosiocu zahtjeva.
- (4) Na zahtjev za mišljenje odgovara direktor UIO.
- (5) Podnošenje zahtjeva za mišljenje ne prekida rokove poštivanja obaveza indirektnih poreza propisanih zakonima o indirektnim porezima.
- (6) UIO će donijeti interna uputstva za daljnji postupak u vezi s davanjem odgovora na zahtjeve za mišljenje, uključujući postavljanje rokova za odgovore i plaćanje troškova.

Član 51.

(Posljedice mišljenja)

- (1) Mišljenja će biti obavezujuća za organizacione jedinice UIO koje su nadležne za naplatu indirektnih poreza u vezi s licem koje je tražilo mišljenje.
- (2) Kriteriji dati u mišljenju UIO odnosit će se na ono lice koje je uputilo zahtjev sve dok se ne izmijene okolnosti ili bilo koji drugi podaci sadržani u upitu.
- (3) Kriteriji UIO u mišljenjima će se primjenjivati sve dok se u zakonu, sudskom postupku ili postupku po žalbi oni ne izmijene. Izmjene u sudskom ili upravnom postupku treba objaviti prije njihovog stupanja na snagu za one koji su primili mišljenje.
- (4) Mišljenja u vezi s neriješenim žalbama, prigovorima ili postupcima koji su već pokrenuti po prijemu zahtjeva, ako ih je dao UIO, neće biti obavezujuća.
- (5) Mišljenja nisu predmet žalbi.

Član 52.

(Povjerljivost podataka o indirektnim porezima)

- (1) Podaci, zapisi ili izvještaji koje UIO dobije kao rezultat izvršavanja obaveza su posebno povjerljivi i mogu se koristiti samo za potrebe indirektnih poreza ili za izricanje sankcija indirektnih poreza. Podaci se ne mogu ustupiti ili objaviti bilo kojoj drugoj strani, osim u sljedećim slučajevima saradnje sa:
- a) pravosudnim organima ili s javnim tužiocem u istragama ili krivičnom gonjenju po službenoj dužnosti,
 - b) pravosudnim organima ili s javnim organima u zaštiti maloljetnih lica ili drugih lica bez ovlaštenja za postupanje,
 - c) sudijama u izvršenju rješenja. Kod zahtjeva za dostavljanje podataka od sudije potrebna su odgovarajuća objašnjenja u pogledu nemogućnosti dobivanja podataka iz bilo kojih drugih izvora,
 - d) drugim poreskim upravama za potrebe poštovanja poreza u okvirima njihove nadležnosti,
 - e) fondovima koji upravljaju socijalnim doprinosima i drugim javnim administracijama za borbu protiv prevara u sistemima penzione ili javne (socijalne) pomoći ili fiskalnih prevara i

- f) državnim organima koji su nadležni za naplatu drugih javnih prihoda za potrebe identifikacije poreskih obveznika.
- (2) Objavljivanje ili dostavljanje podataka vršit će se elektronskim putem kada je to tehnički i praktično moguće.
- (3) UIO preduzima potrebne mjere za garanciju povjerljivosti i odgovarajuću upotrebu podataka obveznika indirektnih poreza.
- (4) Bilo koji službenik UIO koji zna ili ima pristup ovim podacima dužan je zaštititi i poštovati njihovu povjerljivost, izuzev u slučajevima navedenim u stavu (1) ovog člana. Otkrivanje ovakvih podataka smatra se teškom povredom službene dužnosti i rješavat će se primjenom odgovarajućih zakonskih propisa.
- (5) Oni koji primaju uplate i oni koji su obavezni vršiti plaćanje na račun također su dužni zaštititi i poštovati povjerljivost poreskih podataka.

Član 53.

(Upotreba informatičkih sredstava)

Dokumenti UIO koji se izdaju bilo kojim informatičkim ili elektronskim putem ili oni koje UIO izdaje kao primjerke originala koji su pohranjeni istim sredstvima imaju istu važnost kao i originali u smislu njihove autentičnosti, potpunosti i prihvatanja od zainteresirane strane, kao i poštovanja garancija i uslova koji se traže saglasno zakonima koji su u primjeni.

POGLAVLJE II. OPĆA PRAVILA U VEZI S RADNJAMA I POSTUPCIMA INDIREKTOG OPOREZIVANJA

Član 54.

(Pokretanje postupaka indirektnog oporezivanja)

- (1) Postupci indirektnog oporezivanja pokreću se po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke prijavom, ispravom, obavještenjem, zahtjevom ili bilo kojim drugim sredstvom propisanim u zakonu o indirektnim porezima.
- (2) Dokumenti za preduzimanje radnji i pokretanje postupka indirektnog oporezivanja uvijek sadrže: ime, prezime, naziv subjekta i identifikacioni broj obveznika indirektnog poreza ili njegovog zastupnika.
- (3) UIO može propisati korištenje obrazaca za prijave, isprave, obavještenja i zahtjeve.
- (4) Obrasce iz stava (3) ovog člana UIO stavlja na raspolaganje obveznicima indirektnih poreza u skladu s uslovima propisanim u zakonima i propisima o indirektnim porezima.
- (5) UIO može odrediti slučajeve u kojima će obveznici indirektnih poreza morati ili moći podnositi svoje prijave indirektnih poreza, isprave, obavještenja ili zahtjeve elektronskim putem.

Član 55.

(Obavljanje radnji u postupku indirektnog oporezivanja)

U postupku indirektnog oporezivanja UIO će uvijek olakšavati obveznicima indirektnih poreza prava i poštovanje obaveza na sljedeći način:

- a) obveznici indirektnih poreza nisu obavezni podnositi dokumente koji nisu obavezujući u skladu sa zakonom o indirektnom oporezivanju ili onih koje je obveznik ranije podnio i koje UIO već posjeduje. UIO može tražiti od obveznika indirektnog poreza da potvrdi već podnesene podatke,
- b) obveznici indirektnih poreza imaju pravo dobiti od UIO potvrde za podnesene prijave, isprave ili obavještenja ili njihov sadržaj,
- c) obveznicima koji su uključeni u UIO radnje ili postupke dozvoljeno je da dobiju primjerak dokumenata koji se nalaze u spisu, izuzev kada bi to štetilo interesima trećih lica ili se odnosi na privatnost drugog lica ili ako je to zabranjeno zakonom i na zakonu zasnovanom aktu.

Pravo iz ove tačke ograničeno je na dokumente koji se moraju smatrati nepoznatim obvezniku indirektnih poreza i nisu u njegovom posjedu. Primjerci će se dostavljati u toku postupka saslušanja,

- d) u postupku razreza indirektnih poreza, dozvoljeno je propustiti saslušanje prije donošenja prijedloga o razrezu, kada se obveznik indirektnog poreza saglasi s procjenom (razrezom) ili kada je pravilima dozvoljen postupak bez saslušanja. Nakon toga, obveznik indirektnih poreza ima pravo provjeriti spis u roku za podnošenje prigovora. Rok za podnošenje prigovora je pet radnih dana,
- e) ispitivanje dokaza i obavještenja o daljnjim radnjama dozvoljeno je kada se smatra odgovarajućim, ali se ne obavještavaju zainteresirane strane prije provođenja upravnih radnji, izuzev ako nije drugačije propisano ovim zakonom,
- f) radnje koje je UIO preduzela u provođenju postupaka indirektnog oporezivanja dokumentiraju se obavještenjima, pisanim izjavama, izvještajima i svakim drugim dokumentom koji je predviđen posebnim zakonom za svaki indirektni porez:

- 1) obavještenja su dokumenti kojima UIO obavještava obveznika indirektnog poreza o početku postupka ili o bilo kojim drugim činjenicama ili okolnostima u vezi s tim. Obavještenja se, također, koriste za traženje bilo koje potrebne informacije od bilo kojeg lica ili subjekta. Obavještenja se mogu ujediniti u pisanu izjavu.
- 2) pisane izjave su službeni dokumenti u kojima se evidentiraju činjenice, izjave obveznika indirektnih poreza ili lica s kojima su radnje preduzete. Pisane izjave ne smiju sadržavati prijedlog razreza indirektnih poreza.
- g) UIO donosi, u skladu s onim što je utvrđeno zakonom, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, bilo koji izvještaj koji je:
 - 1) zakonski (pravno) obavezujući,
 - 2) tražen od bilo kojeg organa javne uprave,
 - 3) tražen od zakonodavnih ili sudskih vlasti,
 - 4) neophodan za primjenu indirektnog oporezivanja .

Član 56.

(Okončanje postupaka indirektnog oporezivanja)

- (1) Postupak indirektnog oporezivanja okončava se:
 - a) rješenjem,
 - b) dobrovoljnim odustajanjem od zahtjeva,
 - c) odricanjem od postojećeg prava,
 - d) usljed materijalne nemogućnosti ili zbog nepredvidivih okolnosti,
 - e) obustavom radnji,
 - f) ispunjenjem obaveza i
 - g) bilo kojim drugim zakonom predviđenim razlogom.
- (2) Poreski akti koji su automatski proizvedeni u elektronskim sistemima UIO imaju snagu rješenja u postupku indirektnog oporezivanja.

Član 57.

(Razrez indirektnih poreza)

- (1) Razrez indirektnih poreza je unos poreske obaveze poreskog obveznika za zakonom određeni poreski period u evidencije UIO.
- (2) Poreski dokumenti na osnovu kojih se obavlja razrez poreske obaveze su:

- a) prijava samooporezivanja propisana zakonima o indirektnim porezima,
 - b) izmijenjene i dopunske prijave samooporezivanja, isprave i drugi dokumenti propisani zakonima o indirektnim porezima,
 - c) poreske prijave i ostali poreski dokumenti koje UIO donosi u ime poreskog obveznika, a koji se automatski proizvode u elektronskim sistemima UIO,
 - d) prijedlog razreza iz člana 86. stav (5) i člana 89. ovog zakona,
 - e) rješenje o dodatnom razrezu poreske obaveze.
- (3) Ako poreski obveznik naknadno podnese prijavu samooporezivanja, ona zamjenjuje poreski dokument iz stava (2) tačka c) ovog člana.
- (4) UIO nije dužan prihvatiti podatke koje dostavi obveznik indirektnih poreza u samooporezivanju, ispravama, obavještenjima, zahtjevima ili bilo kojem drugom dokumentu.

Član 58.

(Uručenje dokumenta o razrezu indirektnih poreza)

- (1) Dokument o razrezu indirektnih poreza uručuje se obveznicima indirektnih poreza na način kako je propisano u čl. od 64. do 68. ovog zakona.
- (2) Izuzetno od procedure propisane stavom (1) ovog člana, dokumenti o razrezu poreske obaveze, sačinjeni u slučaju kada poreska prijava nije dostavljena u zakonom propisanom roku, ne uručuju se poreskom obvezniku. Dostavljanje podataka o ovako utvrđenim poreskim obavezama obavlja se u skladu s propisima koji reguliraju prinudnu naplatu.
- (3) Dokument sadrži sljedeće:
 - a) identifikaciju obveznika indirektnih poreza,
 - b) iznos duga s glavnicom i drugim dužnim iznosima koji su posebno označeni,
 - c) mjesto, uslove, način i rok plaćanja,
 - d) činjenice i dokaze koji su korišteni kod utvrđivanja iznosa duga s njegovom zakonskom osnovom,
 - e) pouku o pravnom lijeku, organ nadležan za rješavanje žalbi i rok za podnošenje žalbi.

Član 59.

(Obaveza rješavanja)

- (1) UIO je dužan da se izjasni po svakom zahtjevu stranke koji može nastati u toku postupka indirektnog oporezivanja i uručiti rješenje stranci u postupku.
- (2) Stav (1) ovog člana ne primjenjuje se u sljedećim slučajevima:
 - a) dobrovoljnim odustajanjem i
 - b) obustavom radnji.

Član 60.

(Rok za donošenje rješenja)

- (1) Rok za donošenje rješenja je onaj koji je određen propisima za svaki postupak. Ako nije propisan, rok za donošenje rješenja je šest mjeseci.
- (2) Rokovi se računaju za postupak pokrenut po:
 - a) službenoj dužnosti - od dana uručenja obavještenja o pokretanju postupka zainteresiranoj strani,
 - b) zahtjevu stranke - od dana kada je zahtjev upućen preporučenom poštom, tj. uručen UIO.
- (3) Rokovi iz stava (1) ovog člana ne odnose se na postupke prinudne naplate.

Član 61.

(Teret dokazivanja)

- (1) Teret dokazivanja je na obvezniku indirektnih poreza.
- (2) Lica koja imaju obaveze indirektnih poreza oslobađaju se tereta dokazivanja ako se pozivaju na dokazna sredstva koja UIO već posjeduje.

Član 62.

(Dokazna vrijednost pisanih izjava)

- (1) Pisane izjave koje su sačinjene za vrijeme radnji ili postupaka indirektnog oporezivanja su službeni dokumenti i imaju vrijednost dokazanih činjenica koje su navedene u njima, izuzev ako se ospore dokazivanjem suprotnog.
- (2) Činjenice sadržane u pisanim izjavama i prihvaćene od lica koja imaju obaveze indirektnih poreza smatraju se konačnim i mogu se ispravljati samo činjeničnim dokazom greške.

Član 63.

(Pretpostavka o pitanjima indirektnog oporezivanja)

- (1) UIO smatra vlasnikom - posjednikom bilo koje robe, prava, preduzeća, usluge ili radnji lice koje je registrirano kao takvo u javnom registru, izuzev ako se suprotno ne dokaže.
- (2) Podaci i činjenice, navedeni u prijavi samooporezivanja, ispravama, obavještenjima i bilo kojim drugim dokumentima koje podnese lice koje ima obavezu indirektnih poreza, smatrat će se istinitim prijavama obveznika i mogu se ispravljati samo dokazivanjem suprotnog.

Član 64.

(Uručenje dokumenata po pitanjima indirektnog oporezivanja)

Dokumenti se uručuju zainteresiranim stranama u skladu s posebnim pravilima propisanim ovim zakonom.

Član 65.

(Mjesto uručenja dokumenata)

- (1) U postupcima koji su pokrenuti na zahtjev stranaka, dokumenti se uručuju na adresu podnosioca zahtjeva.
- (2) U postupcima koji su pokrenuti po službenoj dužnosti, dokumenti se mogu uručiti na adresu lica koje ima obaveze indirektnih poreza, na adresu njegovog zastupnika, na njegovo radno mjesto, na mjesto poslovne djelatnosti ili na bilo koje drugo mjesto koje je odgovarajuće za ove potrebe.

Član 66.

(Lica kojima je dozvoljeno primanje dokumenata)

- (1) Kada se dokument mora uručiti na adresu prebivališta koju je navela zainteresirana strana ili njen zastupnik, a utvrđeno je da je lice kojem se uručuje dokument odsutno, dokument se može uručiti bilo kojem licu koje se zatekne na licu mjesta i pod uslovom da se navedeno lice s tim složi i potpiše dokaz uručenja. Na dokazu uručenja (potvrda o prijemu) lice koje vrši uručenje navodi ime i prezime primaoca pismena i njegovo srodstvo s imenovanim licem. Dokument se tada smatra uručenim.
- (2) Dokument se, također, smatra uručenim ako zainteresirana strana ili njen zastupnik odbiju da potpišu dokaz uručenja (potvrda o prijemu). U takvim slučajevima lice koje vrši uručenje piše izjavu navodeći da je odbijen potpis prijema dokumenta. Takva izjava služi kao dokaz o uručenju dokumenta.

Član 67.

(Uručenje po obavještenju)

- (1) Ako se dokument ne može uručiti na način propisan u članu 66. ovog zakona i nije utvrđeno privremeno boravište imenovanog lica, lice koje vrši uručenje ostavlja pisano obavještenje na vratima ili u poštansko sanduče na adresi

prebivališta ili poslovnog prostora imenovanog lica, navodeći mjesto gdje se dokument o kojem se radi mora podići u roku od 15 dana.

- (2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana sadrži upozorenje da se, ako imenovano lice ne podigne dokument u navedenom roku, dokument smatra uručenim onog dana kada je obavještenje ostavljeno.
- (3) Ako se dokument ne može uručiti na način propisan u članu 66. ovog zakona, zato što imenovano lice više ne boravi na prijavljenoj adresi, lice koje vrši uručenje vraća dokument UIO, sa izjavom o trenutnom mjestu stanovanja imenovanog lica.
- (4) U slučaju kada UIO ne zna mjesto stanovanja lica, na oglasnoj tabli u prostorijama UIO saopćava posljednju poznatu adresu prebivališta imenovanog lica s pozivom da navedeni dokument mora podići u roku od 15 dana.
- (5) Saopćenje iz stava (4) ovog člana sadrži upozorenje da se, ako imenovano lice ne podigne dokument u navedenom roku, dokument smatra uručenim onog dana kada je saopćenje objavljeno.
- (6) Kada je bilo nemoguće uručiti dokument imenovanom licu na način propisan u ovom članu, u tom slučaju UIO nema obavezu da obavještava navedeno lice o bilo kojoj daljnjoj radnji postupka, izuzev o odluci o prodaji zaplijenjene imovine.
- (7) Izuzetno od stava (6) ovog člana, zainteresirana strana ima pravo da se pojavi u bilo kojoj fazi postupka.

Član 68.

(Uručenje poštom)

UIO daljnjim instrukcijama propisuje koji se dokumenti mogu uručivati koristeći preporučenu poštu ili druga odgovarajuća sredstva koja dozvoljavaju posjedovanje dokaza o prijemu dokumenta ili razloga zašto dokument nije mogao biti uručen.

Član 69.

(Ulazak u prostorije za stanovanje)

U slučaju potrebe ulaska u prostorije za stanovanje koje su ustavom zaštićene s ciljem izvršavanja bilo kojeg postupka indirektnih poreza, UIO traži pristanak lica koje ima obaveze indirektnih poreza. Ako pristanak nije zatražen ili dat, traži se sudsko odobrenje.

Član 70.

(Prijava mogućih prekršaja)

- (1) Svaki građanin, fizičko lice i pravno lice ima pravo da prijavi UIO bilo koju činjenicu ili situaciju koja može biti prekršaj indirektnih poreza ili može biti značajna za upravljanje indirektnim porezima. Ovo pravo je nezavisno od obaveze informiranja ili obaveze saradnje.
- (2) Nakon prijema, prijava se šalje organu koji je nadležan za odgovarajuće radnje.
- (3) Ako se prijavljene činjenice pokazuju vjerodostojnim i nepoznate su UIO, mogu se pokrenuti odgovarajuće radnje i postupci. U ovom slučaju, prijava neće biti dio spisa.
- (4) UIO može da odloži prijavu bez preduzimanja bilo koje radnje kada je smatra neosnovanom ili kada su prijavljeni podaci neuvjerljivi.
- (5) Lice koje podnese prijavu nema pravni položaj zainteresirane strane.

Član 71.

(Provjeravanja i istraživanja ovlaštenja i djelovanja)

- (1) UIO provjerava i istražuje bilo koju činjenicu, radnju, dokaz, poslovanje, preduzeće, vrijednost i druge okolnosti, uključujući indirektno dokaze na osnovu kojih se mogu utvrditi obaveze indirektnih poreza, uključujući uz sve to i

primjenu indirektno procjene poreske obaveze, s ciljem provjere tačnosti obaveze po osnovu indirektnih poreza.

- (2) Izvršavanjem zadataka provjere i istraživanja, UIO će cijeniti bilo koju činjenicu, radnju ili djelatnost koju vrši lice koje ima obaveze indirektnih poreza, bez obaveza prema tvrdnjama koje sačini lice koje ima obaveze indirektnih poreza.
- (3) UIO vrši daljnje provjere poštivanja propisa o indirektnom oporezivanju.

POGLAVLJE III. POSTUPAK INDIREKTNOG OPOREZIVANJA

Član 72.

(Postupak indirektnog oporezivanja)

Postupci indirektnog oporezivanja su preduzimanje upravnih radnji koje se odnose na:

- a) prijem i obradu isprava koje nisu samooporezovane, prijava samooporezivanja, prijenos podataka i bilo kojih drugih dokumenata koji se odnose na indirektno oporezivanje,
- b) provjeru i realizaciju povrata koji su propisani u zakonima o indirektnim porezima,
- c) provođenje radnji nadzora nad poštovanjem obaveza u smislu podnošenja isprava indirektnih poreza i bilo kojih drugih formalnih obaveza,
- d) vršenje provjera podataka,
- e) vršenje ograničenih provjera,
- f) donošenje dokumenta o razrezu indirektnih poreza koji proizilaze iz provjera i pregleda,
- g) izdavanje potvrda o indirektnim porezima,
- h) izdavanje i poništavanje identifikacionog broja poreskog obveznika,
- i) vođenje i održavanje registara obveznika indirektnih poreza,
- j) informacije o indirektnim porezima i
- k) bilo koju drugu radnju u vezi s indirektnim porezima koja se ne odnosi na kontrolu ili radnju prinudne naplate.

Član 73.

(Načini pokretanja postupka indirektnog oporezivanja)

Postupak indirektnog oporezivanja pokreće se:

- a) samooporezivanjem ili bilo kojom drugom vrstom poreske isprave,
- b) na zahtjev obveznika indirektnih poreza, kao što je propisano u članu 54. ovog zakona i
- c) po službenoj dužnosti UIO.

Član 74.

(Poreska isprava)

Poreska isprava je bilo koji dokument koji je dostavljen UIO u kojem lice koje ima obaveze indirektnih poreza priznaje ili navodi bilo koju činjenicu koja se odnosi na utvrđivanje obaveza po osnovu indirektnih poreza.

Član 75.

(Samooporezivanje)

- (1) Samooporezivanje je prijava indirektnog poreza u kojoj lice koje ima obaveze indirektnih poreza dostavlja UIO obaveze po osnovu indirektnih poreza, uključujući vrstu poreza, različite iznose i druge propisane podatke.
- (2) Samooporezivanje iz stava (1) ovog člana može biti predmet provjere i kontrole od UIO koji će, ako se utvrde nepravilnosti, izvršiti dodatni razrez poreza.
- (3) Ako lice koje ima obaveze indirektnih poreza smatra da je u prijavi samooporezivanja prikazan iznos koji prelazi iznos poreske obaveze, može zahtijevati ispravku

samooporezivanja. Ako ispravka daje osnov za povrat, a UIO ne izvrši povrat sredstava u roku od šest mjeseci, dužni iznos obuhvatit će i kamatu kao što je propisano u članu 10. ovog zakona. Period od šest mjeseci računa se istekom roka za podnošenje prijave samooporezivanja ako je ispravka podnesena prije tog roka ili od dana kada je ispravka podnesena ako je rok za podnošenje prijave samooporezivanja istekao. Isto se primjenjuje ako ispravka daje osnov za povrat neosnovanog plaćanja.

Član 76.

(Dopunske ili zamijenjene isprave i prijave samooporezivanja)

- (1) Licima koja imaju obaveze indirektnih poreza dozvoljeno je da dostave, dopune ili izmijene isprave i/ili prijave samooporezivanja u roku propisanom za redovno podnošenje isprave ili prijave samooporezivanja i nakon isteka tog roka sve do isteka perioda od pet godina od roka za redovno podnošenje isprave ili prijave samooporezivanja, tj. isteka roka UIO za utvrđivanje poreskog duga.
- (2) Svrha dopuna ili izmjena samooporezivanja je da dopuni ili zamijeni prethodno podnesene prijave samooporezivanja i one se mogu podnositi kada je iznos za plaćanje veći od prijavljenog u prethodnom samooporezivanju ili kada je iznos za koji treba izvršiti povrat ili prebijanje manji od prijavljenog u prethodnom samooporezivanju. U drugim slučajevima, primjenjuje se stav (3) člana 75. ovog zakona.
- (3) U ispravama ili prijavama samooporezivanja iz stava (1) ovog člana lica koja imaju obaveze indirektnih poreza navode da li su iste dopune ili zamjene podnesenih prijava.

Član 77.

(Postupci indirektnog oporezivanja)

- (1) Postupci indirektnog oporezivanja, između ostalih, su sljedeći:
 - a) postupci povrata koji su pokrenuti podnošenjem prijave samooporezivanja ili odvojenim
 - b) zahtjevom,
 - c) bilo koji postupak koji je pokrenut ispravom,
 - d) postupci provjere podataka i
 - e) postupci ograničenih provjera.
- (2) Podzakonskim aktima može se propisati bilo koji drugi postupak indirektnog oporezivanja koji je predmet propisa ovog zakona.

Član 78.

(Pokretanje postupaka povrata)

Kao što je propisano u zakonu, za svaki indirektni porez, postupci povrata pokrenut će se podnošenjem prijave samooporezivanja, isprave ili zahtjeva.

Član 79.

(Povrati koji proizlaze podnošenjem prijave samooporezivanja)

- (1) Ako je rezultat prijave samooporezivanja iznos za povrat, UIO će izvršiti povrat novčanih sredstava, kao što je propisano u članu 14. ovog zakona.
- (2) Rok za povrat novčanih sredstava teče od dana kada je istekao rok za podnošenje prijave samooporezivanja. Ako nije propisan rok, UIO vrši povrat u roku od šest mjeseci. Za one prijave samooporezivanja koje su podnesene nakon isteka roka, UIO vrši povrat u roku od šest mjeseci nakon podnošenja prijave samooporezivanja.

Član 80.

(Povrati koji proizlaze podnošenjem isprava)

- (1) Ako je propisano zakonom o indirektnim porezima, postupci povrata indirektnih poreza mogu se pokretati podnošenjem isprava ili zahtjeva UIO.
- (2) Rok za povrat novčanih sredstava računa se od:
 - a) sljedećeg dana nakon isteka roka za redovno podnošenje ili
 - b) dana nakon podnošenja isprave, ako je podnesena nakon isteka roka za redovno podnošenje ili ako nije zakonom propisan rok za redovno podnošenje.

Član 81.

(Okončanje postupka povrata)

- (1) Postupak povrata može se okončati:
 - a) rješenjem UIO o odobravanju povrata,
 - b) rješenjem UIO o odbijanju zahtjeva i
 - c) pokretanjem postupka provjere, ograničene provjere ili kontrole.
- (2) U bilo kojem slučaju iz stava (1) ovog člana, obaveza plaćanja kamate ostaje nepromijenjena.

Član 82.

(Pokretanje postupka podnošenjem isprave)

- (1) Ako je propisano u zakonu o indirektnim porezima, postupak se pokreće u momentu kad obveznik indirektnih poreza podnese ispravu.
- (2) Nakon prijema isprave, UIO vrši razrez obaveze po osnovu indirektnih poreza.

Član 83.

(Faze postupka koji je pokrenut podnošenjem isprave)

- (1) UIO vrši uručenje dokumenta o razrezu obvezniku indirektnih poreza najkasnije u roku od tri mjeseca od dana isteka roka za podnošenje isprave.
- (2) Ako isprava nije dostavljena u propisanom roku, rok se računa od dana nakon isteka roka za podnošenje isprave.
- (3) UIO može za utvrđivanje razreza koristiti podatke koje je dostavio obveznik indirektnih poreza i bilo koje druge podatke koje posjeduje. Osim toga, UIO može tražiti od obveznika indirektnih poreza da razjasne podatke i podnesu obrazloženja za njih.
- (4) Nakon razvrstavanja i utvrđivanja, UIO vrši uručenje dokumenta o razrezu obvezniku indirektnih poreza.
- (5) Ako su podaci ili vrijednosti koje UIO koristi drugačiji od onih koje podnese obveznik, te okolnosti se navode u dokumentu o razrezu, s pozivanjem na zakonski osnov koji je korišten kako bi se dala mogućnost obvezniku indirektnih poreza da dostavi svoj prigovor.

Član 84.

(Okončanje postupka koji je pokrenut podnošenjem isprave)

Donošenjem dokumenta UIO o razrezu okončava se postupak koji je pokrenut podnošenjem isprave.

Član 85.

(Postupci provjere podataka)

UIO pokreće postupak provjere podataka u slučaju ako:

- a) isprava ili prijave samooporezivanja sadrže formalne ili računске greške,
- b) se dostavljeni podaci ne podudaraju s podacima u ranije podnesenim ispravama od strane obveznika indirektnih poreza ili s podacima koje posjeduje UIO,
- c) postoji pogrešna primjena zakona koja se može uočiti iz isprave ili prijave samooporezivanja ili iz dokaza priloženih uz njih,

- d) je potrebno bilo kakvo razjašnjenje ili obrazloženje dostavljenih podataka.

Član 86.

(Pokretanje i faze postupka provjere podataka)

- (1) Postupak provjere podataka može se pokrenuti:
- a) na zahtjev UIO obvezniku indirektnih poreza da razjasni ili obrazloži bilo kakvu utvrđenu nesaglasnost u dostavljenim podacima o njegovom samooporezivanju ili ispravi,
 - b) donošenjem dokumenta o razrezu obvezniku indirektnih poreza od strane UIO kada je bilo dovoljno podataka da se on izvrši.
- (2) Ako se lice koje ima obaveze indirektnih poreza ne slaže s podacima koje posjeduje UIO, mora pružiti dokaze o suprotnom.
- (3) Prije okončanja razreza, UIO će dostaviti prijedlog razreza obvezniku indirektnih poreza i dati rok u kojem obveznik može podnijeti prigovor.
- (4) Predloženi razrez poziva se na činjenice i zakonske osnove koje je UIO uzela u obzir.
- (5) Ako obveznik indirektnih poreza u utvrđenom roku ne iznese primjedbe na prijedlog razreza, prijedlog postaje konačan bez bilo koje daljnje radnje UIO.

Član 87.

(Okončanje postupka provjere podataka)

- (1) Postupak provjere podataka može se okončati:
- a) odlukom o obustavi postupka provjere podataka,
 - b) razrezom poreske obaveze,
 - c) razjašnjavanjem, obrazloženjem ili ispravljanjem nesaglasnosti ili podataka koji su predmet zahtjeva obveznika indirektnih poreza i
 - d) pokretanjem postupka ograničene provjere ili kontrole koji uključuje postupak provjere podataka.
- (2) Provođenje postupka provjere podataka ne predstavlja smetnju za pokretanje kasnijih provjera ili kontrola istog predmeta.

Član 88.

(Ograničene provjere)

- (1) U postupku ograničene provjere UIO provjerava činjenice, radnje, dokaze, aktivnosti, poslovne i druge okolnosti koje određuju obavezu po indirektnom porezu.
- (2) U postupku ograničene provjere, UIO vrši samo sljedeće radnje:
- a) ispitivanje podataka koje podnese obveznik indirektnog poreza u prijavama i prezentiranim opravdanjima,
 - b) ispitivanje podataka i evidencija koje posjeduje UIO koji dokazuju postojanje obaveze subjekta oporezivanja ili pretpostavke o postojanju obaveze indirektnog poreza ili postojanja dokaza koji određuju obavezu indirektnog poreza koja nije prijavljena ili se razlikuju od onih koje je prijavilo lice obveznik indirektnog poreza,
 - c) ispitivanje registara i svih ostalih dokumenata koje propisuje zakonodavstvo o indirektnom oporezivanju ili bilo kojih drugih službenih knjiga, evidencija ili dokumenata, kao i faktura ili opravdanja za promjene uključene u te knjige, evidencije ili dokumente i
 - d) zahtjevi trećim stranama da dostave informacije za koje imaju obavezu da ih dostave ili potvrde putem podnošenja odgovarajućih opravdanja.
- (3) Jedino UIO ima pravo tražiti informacije od trećih lica u vezi s finansijskim kretanjima koja mogu imati uticaja na obaveze po osnovu indirektnih poreza, nakon neuspjeha u

njihovom traženju od lica koje ima obaveze indirektnih poreza.

- (4) Radnje ograničene provjere vrše se u prostorijama UIO, izuzev onih propisanih carinskim propisima ili onih u svrhu provjere inventurnih lista poreskih obveznika. Službenici UIO koji vrše radnje provjere izvan prostorija UIO dužni su da se pridržavaju ovlaštenja propisanih članom 93. ovog zakona.

Član 89.

(Faze postupka ograničene provjere)

Kada se postupkom ograničene provjere otkriju odstupanja, UIO dostavlja obvezniku indirektnog poreza prijedlog razreza kako bi omogućio obvezniku da iznese svoje primjedbe. Ako obveznik ne iznese primjedbe na prijedlog razreza u datom roku, prijedlog postaje konačan bez preduzimanja daljnjih radnji od UIO. Ako obveznik indirektnih poreza iznese primjedbe na prijedlog razreza, UIO izdaje rješenje o razrezu u postupku ograničene provjere.

Član 90.

(Okončanje postupka ograničene provjere)

Postupak ograničene provjere može se okončati pokretanjem kontrole ako UIO nema dovoljno osnova za donošenje razreza.

Član 91.

(Posljedice razreza izvršenog u postupku ograničene provjere)

- (1) Nakon što je utvrđen konačni razrez u okviru ograničene provjere, UIO ne može novim postupkom ograničene provjere vršiti novo utvrđivanje iste obaveze po indirektnom porezu za isti poreski period, ako je u postupku ograničene provjere za kasniji period utvrđeno da je prethodni razrez netačan. Postupak kontrole uvijek se može izvršiti za period za koji je izvršen konačan razrez u postupku ograničene provjere.
- (2) Činjenice ili elementi koji određuju obaveze po osnovu indirektnog poreza koji poreski obveznik ili njegov zastupnik prihvataju, poreski obveznik ne može kasnije osporiti, osim ako on ne podnese dokaze o činjeničnoj grešci.
- (3) UIO može donijeti propise i instrukcije za daljnje reguliranje ograničenih provjera i njihovu primjenu.

POGLAVLJE IV. POSTUPAK KONTROLE

Član 92.

(Kontrola indirektnih poreza)

Svrha kontrole indirektnih poreza je da kontrolira poštovanje obaveza po osnovu indirektnih poreza i vrši ispravku stanja. Kontrola indirektnih poreza sastoji se od izvršavanja administrativnih poslova s ciljem:

- a) otkrivanja činjenica u vezi s indirektnim porezima koje su nepoznate UIO,
- b) provjere pouzdanosti i tačnosti informacija podnesenih od obveznika indirektnih poreza,
- c) dobivanja informacija koje se odnose na upravljanje indirektnim porezima u skladu s obavezama pružanja informacija i saradnje predviđenim ovim i drugim zakonima o indirektnim porezima,
- d) vršenja provjere vrijednosti prava, primanja, prihoda, proizvoda, dobara, nepokretne imovine, firmi i sve druge imovine kada je to potrebno radi utvrđivanja poreskih obaveza,
- e) vršenja provjere ispunjavanja zahtjeva za dobivanje fiskalnih olakšica ili podsticaja, kao i za primjenu posebnih shema indirektnih poreza ili postupaka oporezivanja,

- f) informiranja obveznika indirektnih poreza o njihovim dužnostima i pravima prilikom vršenja kontrole i kako da ih ispune,
- g) utvrđivanja razreza indirektnog poreza kao rezultata kontrole indirektnog poreza,
- h) obavještanja i informiranja javnih uprava,
- i) ispunjavanja bilo kojih drugih dužnosti utvrđenih u bilo kojem drugom zakonu o indirektnim porezima ili povjerenih od nadležnih organa.

Član 93.

(Ovlaštenja prilikom kontrole indirektnog oporezivanja)

- (1) Kontrola indirektnih poreza vrši se provjerom knjiga, evidencija, spisa, faktura, vaučera, korespondencije od važnosti za indirektnu porezu, računarskih baza podataka, programa, evidencija ili spisa koji se odnose na privredne djelatnosti, kao i provjerom dobara ili bilo kojih podataka koje bi UIO trebalo da zna ili koji bi bili potrebni za postupanje u skladu s obavezama plaćanja indirektnih poreza.
- (2) Inspektorima UIO za indirektnu porezu dozvoljen je ulazak u poslovne prostorije ili bilo koji drugi objekat ili mjesto gdje se obavljaju privredne djelatnosti, odnosno gdje se nalaze dobra ili bilo kakvi dokazi o njima. Ako je, s ciljem vršenja kontrole indirektnih poreza, potrebno ući u privatne prostorije za stanovanje, primjenjuje se postupak iz člana 69. ovog zakona.
- (3) Obveznici indirektnih poreza inspektorima indirektnih poreza pružaju neophodnu pomoć i saradnju za vrijeme vršenja kontrole i stavljaju na raspolaganje sve tražene podatke. Lica koja su obavezna plaćati indirektnu porezu a koja pozovu inspektor za indirektnu porezu obavezna su biti prisutna traženog dana ili u traženo vrijeme bilo lično ili posredstvom svojih pravnih zastupnika. Izuzetno, ako postoji opravdan razlog, inspektori UIO za indirektnu porezu mogu insistirati da se obveznik indirektnih poreza pojavi lično a ne njegov pravni zastupnik.
- (4) Inspektori UIO smatraju se njegovim predstavnicima s posebnim ovlaštenjima i na zahtjev obveznika svoj identitet dokazuju službenom legitimacijom.
- (5) Organi javne uprave obavezni su, na zahtjev inspektora indirektnih poreza, pružiti im pomoć i zaštitu u izvršavanju njihovih zadataka.

Član 94.

(Vrste dokumenata)

- (1) Kontrole indirektnog oporezivanja dokumentiraju se obavještenjima, zabilješkama, pisanim izjavama i zapisnicima o kontroli.
- (2) Zapisnik o kontroli je javna isprava koju sačinjavaju inspektori UIO sa svrhom konstatiranja činjenica utvrđenih kontrolom indirektnih poreza.
- (3) Zapisnikom o kontroli predlažu se neophodne ispravke stanja, prijedlog razreza obaveze indirektnih poreza ili se konstatira njihova ispravnost.

Član 95.

(Mjere osiguranja u postupku kontrole)

- (1) Mjere osiguranja mogu se preduzeti u postupku kontrole kako bi se spriječio nestanak, uništenje ili zamjena dokaza u vezi s utvrđivanjem poreske obaveze ili se negiralo njihovo postojanje ili predočavanje.
- (2) Mjere uključuju pečačenja, privremeno oduzimanje ili bilo koje drugo preuzimanje kontrole nad trgovačkom robom i drugim dobrima koja podliježu oporezivanju, knjigama, dokumentima, spisima, prostorijama ili računarskom opremom koja može sadržavati relevantne podatke.

- (3) Mjere osiguranja srazmjerne su navedenoj svrsi i vremenski ograničene, a one koje mogu prouzrokovati štetu koju je nemoguće ili teško popraviti, ne preduzimaju se.
- (4) Mjere osiguranja preduzimaju se bez odgađanja, a UIO donosi zaključak o mjeri osiguranja u roku od 15 radnih dana od dana njihovog donošenja, a njihovo ukidanje vrši se ako okolnosti koje su prouzrokovale njihovo donošenje više ne postoje.

Član 96.

(Pokretanje i obim postupka kontrole)

- (1) Obveznik indirektnih poreza se na početku postupka kontrole obavještava nalogom za kontrolu o vrsti kontrole i obimu radnji, kao i o njegovim pravima i obavezama za vrijeme postupka.
- (2) Postupak kontrole može biti djelimičan ili potpun.
- (3) Postupci kontrole su djelimični kada su predmet provjere samo pojedine poslovne aktivnosti i činjenice značajne za oporezivanje.
- (4) Kada je sačinjen razrez nakon djelimične kontrole, UIO ne može vršiti novu djelimičnu kontrolu za iste obaveze po osnovu indirektnih poreza i za isti period. Ako se kasnijom potpunom kontrolom ustanove nove činjenice ili okolnosti, može se vršiti obnova postupka razreza i za period koji je bio predmet djelimične kontrole.

Član 97.

(Rok za vršenje radnji kontrole)

- (1) Kontrola indirektnih poreza vrši se bez bilo kakvih odgađanja.
- (2) Rokovi iz člana 60. ne odnose se na postupak kontrole indirektnih poreza. Postupak kontrole indirektnih poreza može se produžiti zbog objektivnih okolnosti odlukom direktora UIO.

Član 98.

(Mjesto vršenja kontrole)

Kontrola indirektnih poreza može se vršiti kada to bude odgovaralo UIO, u mjestu gdje:

- a) obveznik ima mjesto boravka u svrhe indirektnih poreza, odnosno gdje njegov pravni zastupnik ima svoj ured ili mjesto boravka,
- b) se poslovanje vrši djelimično ili u cijelosti,
- c) postoji bilo kakav dokaz obaveze po osnovu indirektnih poreza i
- d) u objektima UIO.

Član 99.

(Vrijeme vršenja kontrole)

Kada se kontrola indirektnih poreza vrši u prostorijama obveznika, poštuje se njegovo radno vrijeme, i kada je moguće, uz zajednički pristanak napraviti dogovor za drugi dan ili vrijeme. Ako to okolnosti nalažu, kontrola se može vršiti bilo kojim danom i u bilo koje vrijeme.

Član 100.

(Sadržaj zapisnika o kontroli)

Zapisnik o kontroli mora sadržavati:

- a) mjesto i datum njegovog sačinjavanja,
- b) ime, prezime ili naziv firme, identifikacioni broj i mjesto boravka u svrhe indirektnih poreza i isti podaci za zastupnika, ako su radnje vršene u njegovom prisustvu,
- c) opis radnji, činjenica i dokaza obavljenih u postupku, a naročito činjenice značajne za izmjenu poreske obaveze, kao i pravni osnov,
- d) ako se to može primijeniti, utvrđeno stanje u pogledu indirektnih poreza i prijedlog za vršenje razreza,
- e) pouku o pravnom lijeku,

- f) nalaz inspektora u vezi s postojanjem prekršaja koji se tiče indirektnih poreza i
- g) bilo koje druge podatke koje utvrdi UIO.

Član 101.

(Faze postupka nakon zapisnika o kontroli)

- (1) Prije konačnog razreza, UIO dostavlja zapisnik kao prijedlog razreza obvezniku indirektnih poreza kako bi obvezniku dozvolio da dostavi primjedbe.
- (2) Obveznik indirektnih poreza ili njegov zastupnik imaju pravo da podnesu svoje primjedbe u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja zapisnika.
- (3) Ako obveznik indirektnih poreza u utvrđenom roku ne iznese primjedbe na prijedlog razreza, prijedlog postaje konačan bez bilo koje druge radnje UIO. U tom slučaju, UIO donosi rješenje o razrezu dodatne poreske obaveze.

Član 102.

(Rješenje o razrezu dodatne poreske obaveze)

- (1) Rješenjem o razrezu utvrđuje se dodatna poreska obaveza poreskog obveznika za period obuhvaćen kontrolom, odnosno provjerom.
- (2) Rješenje sadrži i nalog poreskom obvezniku da dodatnu poresku obavezu plati u ostavljenom roku.

DIO IV. Ovlaštenja za izricanje sankcija**POGLAVLJE I. PRINCIPI OVLAŠTENJA ZA IZRICANJE SANKCIJA O PITANJIMA INDIREKTOG OPOREZIVANJA**

Član 103.

(Principi ovlaštenja za izricanje sankcija)

- (1) Ovlaštenje za izricanje sankcija o pitanjima indirektnog oporezivanja, uključujući i carinska pitanja, provodit će se u skladu s principima koji propisuju ova pitanja i posebnim odredbama ovog zakona.
- (2) Posebno će se primjenjivati principi zakonitosti, svrstavanja, odgovornosti, srazmjernosti, i nepodudaranja s krivičnom odgovornošću i sankcijama za prekršaje po zakonima o indirektnim porezima.
- (3) Odgovorno lice ne može za isto činjenje ili nečinjenje biti sankcionirano za prekršaj više od jednog propisa sankcija. U slučaju da činjenje ili nečinjenje može biti prekršaj više od jednog propisa sankcija, primjenjuje se propis za najveću sankciju.
- (4) Propisi sankcija za indirektnu porezu neće se primjenjivati retroaktivno, izuzev slučajeva u korist sankcioniranog lica.

Član 104.

(Princip odgovornosti za prekršaje po osnovu indirektnih poreza)

- (1) Obveznicima indirektnih poreza i subjektima navedenim u članu 18. ovog zakona izreći će se sankcija za prekršaje po osnovu indirektnih poreza kada su za njih odgovorni.
- (2) Radnje ili propusti određeni zakonom kao prekršaji neće se smatrati takvima ako:
 - a) su ih počinila lica koja nisu zakonom ovlaštena za pitanja indirektnih poreza,
 - b) su nastali kao posljedica više sile,
 - c) su proizašle iz kolektivne odluke, za one koji su glasali protiv te odluke ili iz opravdanih razloga nisu prisustvovali sastanku kada je odluka donesena,
 - d) je obveznik indirektnog poreza postupio u skladu s kriterijem koji je UIO dao u pisanoj formi objavljivanjem ili obavještenjem i
 - e) su nastale greškom u informatičkim programima obveznicima indirektnog poreza od UIO ili drugih lica koja su zadužena po zakonu o indirektnim porezima.

- (3) Lica koja imaju obaveze indirektnih poreza koja dobrovoljno isprave stanje indirektnog poreza ili isprave nepravilne dokumente ili druge netačne informacije prethodno dostavljene UIO neće biti odgovorna.

Član 105.

(Princip nepodudarnosti sankcija indirektnih poreza)

- (1) Ako UIO smatra da prekršaj ima zakonsko obilježje krivičnog djela, prosljedit će predmet tužiocu i obustaviti prekršajni postupak dok:
 - a) sud ne donese presudu,
 - b) sud ne odbije optužni akt ili
 - c) tužilac ne vrati predmet zbog nedovoljnog osnova.
- (2) Presuda krivice spriječit će UIO u izricanju bilo koje upravne sankcije za prekršaj.
- (3) Ako sud odluči da krivično djelo nije izvršeno, UIO će nastaviti prekršajni postupak sankcioniranja.
- (4) Dostavljanje predmeta tužilaštvu obustavit će rok zastarjelosti koji će se nastaviti ako i kada se predmet vrati UIO.
- (5) Sankcije koje proističu iz kršenja indirektnog poreza obuhvatit će zateznu kamatu i poseban trošak za zakašnjelo plaćanje kada su naplaćene u postupku prinudne naplate.

POGLAVLJE II. OPĆE ODREDBE U VEZI S PREKRŠAJIMA I SANKCIJAMA PO OSNOVU INDIREKTOG POREZA

Član 106.

(Odgovorna lica)

- (1) Odgovorna lica su ona lica navedena u članu 18. ovog zakona koja izvršavaju radnje ili propuste koji su propisani kao prekršaji u ovom zakonu.
- (2) Ona lica koja udruženo učestvuju u izvršenju istog prekršaja smatrat će se pojedinačno i solidarno odgovornim za plaćanje sankcija.

Član 107.

(Odgovorna lica i nasljednici sankcija indirektnih poreza)

- (1) Pojedinačno i solidarno odgovornim smatrat će se ona lica koja prouzrokuju ili aktivno sarađuju u bilo kojem kršenju zakona i propisa o indirektnim porezima i pravni sljednici bilo kojeg oblika reorganiziranja (vlasništvo, vođenje posla, udruživanje, spajanje, podjela, izdvajanje i sl.) za obaveze preuzete od pravnog prethodnika a koje su proistekle iz poslovanja. Odgovornost u prinudnoj naplati bit će ograničena u skladu s odredbama propisanim u zakonu o prinudnoj naplati.
- (2) Supsidijarno odgovornim licima smatrat će se stvarni i pravni upravnici (predstavnici) pravnih lica ako:
 - a) nisu preduzeli odgovarajuće mjere koje su u njihovoj nadležnosti kako bi učinili da pravno lice poštuje obaveze indirektnih poreza,
 - b) su izričito ili prešutno odobrili nepoštovanje subordinatora ili
 - c) su sklopili ugovore koji omogućavaju nepoštovanje.
- (3) Postupak utvrđivanja i potraživanja pojedinačne i solidarne i supsidijarne odgovornosti bit će propisan odredbama koje reguliraju prinudnu naplatu.
- (4) Sankcije indirektnih poreza ne prenose se na zakonske ili testamentarne nasljednike preminulog lica koje je počinilo prekršaje.
- (5) Sankcije za prekršaje indirektnih poreza bit će prenesene na nasljednike u skladu s odredbama iz člana 20. ovog zakona, kada su prekršaje počinili subjekti nad kojima je proveden postupak likvidacije.

Član 108.

(Pojam i vrste prekršaja indirektnih poreza)

- (1) Prekršaji indirektnih poreza su radnje ili propusti, izvršeni namjerno ili iz nehata, koji su kao takvi utvrđeni i sankcionirani u ovom ili bilo kojemu drugom zakonu o indirektnim porezima.
- (2) Prekršaji indirektnih poreza razvrstani su na lakše, teže i teške.
- (3) Prekršaji u carinskoj oblasti propisat će se posebnim zakonom.

Član 109.

(Procjena težine prekršaja indirektnih poreza)

- (1) Prekršaji indirektnog poreza razvrstani su na: lakše, teže i teške, u skladu s odredbama čl. od 115. do 122. ovog zakona.
- (2) Ako je počinilac prekršaja jednom radnjom ili propustom ili s više radnji ili propusta počinio više prekršaja koji su razvrstani na lakše, teže i teške, u slučajevim novčanog kažnjavanja, za svaki prekršaj će se izreći kazna u granicama koje su za taj prekršaj određene.
- (3) Prikrivanjem podataka smatra se:
 - a) nepodnošenje prijava indirektnih poreza,
 - b) podnošenje prijava indirektnih poreza koje sadrže činjenice ili radnje koje ne postoje ili su s lažnim iznosima i
 - c) podnošenje prijava indirektnih poreza s ukupnim ili djelimičnim propustom u radnjama, prihodu ili bilo kojim drugim podacima koji mogu izmijeniti iznos obaveze indirektnih poreza.
- (4) Lažnim sredstvima smatraju se:
 - a) nepravilnosti u računovodstvu/knjigovodstvu i/ili u knjigama ili registrima utvrđenim u zakonu,
 - b) nepravilnosti su i sljedeće radnje koje nisu ograničene na navedeno:
 - 1) nepoštovanje računovodstvenih principa, vođenja knjigovodstva ili knjiga ili registra koji je UIO propisao kao obavezujući i/ili zakona koji propisuju ove obaveze,
 - 2) primjenu računovodstva ili vođenje knjiga ili registra s netačnim i neistinitim knjiženjima događaja i iznosa,
 - 3) računovodstvo koje se ne vodi po principima sveobuhvatnosti, pojedinačnog iskazivanja i pravovremenog knjiženja izvršenih radnji,
 - 4) računovodstvo s nepouzdanim obračunom na način koji bi promijenio fiskalnu važnost ili značenje.
 - c) upotreba faktura, priznanica ili bilo kojih drugih dokumenata koji su lažni ili krivotvoreni i
 - d) korištenje "podmetnutih lica" (formalno ovlaštenih lica) sa ili bez njihovog pristanka, na način da prekršilac, u namjeri da sakrije svoj identitet, ostavlja utisak da je obaveza indirektnih poreza nastala od trećeg lica.

Član 110.

(Vrste sankcija)

- (1) Prekršaji indirektnih poreza sankcioniraju se izricanjem novčanih kazni, a ako je utvrđeno u zakonu i propisima, i sporednim nenovčanim sankcijama.
- (2) Novčane kazne mogu se sastojati od novčanih kazni u fiksnoj iznosu ili srazmjernih stopa.
- (3) Nenovčane sankcije izriču se kada se smatra da novčana kazna nije srazmjerna počinjenom prekršaju. Nenovčana sankcija može se sastojati od gubitka prava sklapanja ugovora o snabdijevanju s UIO, gubitka prava na

subvencije po ovom zakonu, nastavka upotrebe odobrenih administrativnih povlastica i sve drugo zakonom propisano.

Član 111.

(Kriteriji za klasifikaciju sankcija)

- (1) Sankcije indirektnih poreza razvrstavat će se u skladu sa sljedećim kriterijima do mjere do koje se mogu primjenjivati:
 - a) ponavljanje prekršaja indirektnih poreza,
 - b) iznos neplaćenih indirektnih poreza,
 - c) osnovno nepoštovanje obaveza fakturiranja ili podnošenja dokumentacije i
 - d) ako obveznik ne stavi prigovor na dodatni razrez koji je izvršio UIO.
- (2) Kriteriji iz stava (1) ovog člana mogu se primjenjivati istovremeno.

Član 112.

(Umanjenje kazni)

Obveznik indirektnih poreza dobit će umanjenje sankcije za 50% ako:

- a) je u potpunosti iskazao svoje obaveze po zahtjevu, u potpunosti sarađivao u obračunavanju svojih dodatnih obaveza i ni na koji način nije sprečavao provjeru, uključujući i davanje lažnih podataka,
- b) nije uložio žalbu na razrez indirektnih poreza i
- c) je na vrijeme platio utvrđene obaveze indirektnih poreza.

Član 113.

(Prestanak odgovornosti proistekle iz prekršaja indirektnih poreza)

- (1) Odgovornosti za prekršaje indirektnih poreza ugasit će se u slučaju smrti lica koje je prekršilo propis indirektnih poreza ili istekom perioda od pet godina od dana kada je počinjen prekršaj.
- (2) Zastarjelost za izricanje sankcija indirektnih poreza obustavit će se:
 - a) bilo kojom radnjom UIO s ciljem izricanja sankcije ako je lice koje je počinilo prekršaj znalo za to ili bilo svjesno te radnje,
 - b) podnošenjem predmeta organu nadležnom za postupanje u krivičnim predmetima i
 - c) bilo kojom radnjom lica koje je počinilo prekršaj prema UIO a u vezi s krivičnim predmetom.
- (3) Zastarjelost se proglašava po službenoj dužnosti.

Član 114.

(Prestanak sankcija)

- (1) Sankcije indirektnih poreza ugasit će se:
 - a) plaćanjem ili poštovanjem,
 - b) zastarjelošću,
 - c) prebijanjem,
 - d) oprostom i
 - e) smrću svih lica koja su dužna platiti ili poštovati sankcije.
- (2) Prinudna naplata sankcija izvršit će se u skladu s odredbama o prinudnoj naplati obaveza indirektnih poreza.
- (3) Sankcije indirektnih poreza koje su plaćene bez osnova (bez obaveze za činjenje) smatrat će se kao neosnovana plaćanja u smislu ovog zakona.

**POGLAVLJE III. KLASIFIKACIJA PREKRŠAJA I
SANKCIJA INDIREKTNIH POREZA****Član 115.****(Prekršaji zbog neplaćanja duga po osnovu indirektnih poreza)**

- (1) Prekršaj indirektnih poreza je cjelokupno ili djelimično nepoštovanje obaveze plaćanja obaveza po osnovu indirektnih poreza u zakonu utvrđenim rokovima za svaki indirektni porez, osim ako plaćanje nije prilagođeno stanju kao što je propisano u članu 104. stav (3) ovog zakona.
- (2) Osnovica za sankcije indirektnih poreza je neplaćeni iznos.
- (3) Prekršaj iz stava (1) ovog člana može biti lakši, teži ili teški, u skladu sa sljedećim propisima:
 - a) lakši prekršaj - za neplaćene iznose do 1.000 KM,
 - b) teži prekršaj - za neplaćene iznose veće od 1.000 KM,
 - c) teški prekršaj bez obzira na visinu neplaćenog iznosa je ako:
 - 1) postoji prikrivanje,
 - 2) postoji upotreba lažnih sredstava i/ili lažnih ili krivotvorenih faktura ili drugih dokumenata koji se moraju izdavati kao dokumentacija za transakcije,
 - 3) postoji nepravilnost u knjigovodstvu/računovodstvu koja pokazuje procenat veći za 10% od osnovice za sankciju.
- (4) Kazne za prekršaje iz stava (1) ovog člana su sljedeće:
 - a) za lakši prekršaj - iznos koji je jednak iznosu od 50% od neplaćenog iznosa,
 - b) za teži prekršaj - iznos od 100% do 150% od neplaćenog iznosa i
 - c) za teški prekršaj - iznos od 150% do 200% od neplaćenog iznosa.
- (5) Procenat novčanih kazni razvrstat će se u skladu s odredbama iz člana 111. ovog zakona.

Član 116.**(Prekršaj zbog nepoštovanja obaveze podnošenja prijava indirektnih poreza ili dokumenata potrebnih za vršenje razreza)**

- (1) Prekršaj indirektnih poreza je nepoštovanje obaveze podnošenja ispravnih i potpunih prijava ili dokumenata koji omogućavaju UIO da izvrši razrez duga po osnovu indirektnih poreza onih indirektnih poreza koji nisu naplaćeni u postupku samooporezivanja, uključujući sve one u vezi sa carinskim obavezama, izuzev ako obveznik indirektnih poreza nije prilagodio stanje kao što je propisano u članu 104. stav (3) ovog zakona.
- (2) Osnovica za sankciju je:
 - a) iznos iz prijave u slučajevima kada prijava nije podnesena,
 - b) razlika između iznosa stvarnog razreza i iznosa koji bi proizašao iz podnesenih podataka.
- (3) Prekršaj iz stava (1) ovog člana može biti lakši, teži ili teški, u skladu s propisima u ovom članu:
 - a) lakši prekršaji - kada je osnovica za sankcije manja od 1.000 KM,
 - b) teži prekršaji - kada je osnovica za sankcije veća od 1.000 KM,
 - c) teški prekršaji - bez obzira na osnovicu za sankcije ako postoji:
 - 1) prikrivanje,
 - 2) upotreba lažnih sredstava i/ili lažnih ili krivotvorenih faktura ili drugih dokumenata koji se moraju izdavati kao dokumentacija za transakcije i

- 3) nepravilnost u knjigovodstvu/računovodstvu koja pokazuje procenat veći za 10% od osnovice za sankciju.

- (4) Kazne za prekršaje iz stava (1) ovog člana su sljedeće:

- a) za lakši prekršaj - iznos koji je jednak iznosu od 50% od osnovice za sankciju,
- b) za teži prekršaj - iznos od 100% do 150% od osnovice za sankciju i
- c) za teški prekršaj - iznos od 150% do 200% od osnovice za sankciju.

- (5) Procenat novčanih kazni razvrstavat će se u skladu s odredbama iz člana 111. ovog zakona.

Član 117.**(Prekršaj zbog nepropisnog sticanja povrata i /ili nadoknada)**

- (1) Prekršaj indirektnih poreza je nepropisno sticanje povrata proisteklih iz pravila za svaki indirektni porez.
- (2) Osnovica za sankciju je nepropisno stečeni povrat.
- (3) Prekršaj iz stava (1) ovog člana može biti:
 - a) lakši prekršaj - kada je osnovica za sankcije manja od 1.000 KM,
 - b) teži prekršaj - kada je osnovica za sankcije veća od 1.000 KM i
 - c) teški prekršaj - bez obzira na osnovicu za sankcije ako postoji:
 - 1) prikrivanje,
 - 2) upotreba lažnih sredstava i/ili lažnih ili krivotvorenih faktura, ili drugih dokumenata koji se moraju izdavati kao dokumentacija za transakcije i
 - 3) nepravilnost u knjigovodstvu/računovodstvu koja pokazuje procenat veći od 10% od osnovice za sankciju.
- (4) Kazne za prekršaj iz stava (1) ovog člana su sljedeće:
 - a) za lakši prekršaj - iznos koji je jednak iznosu od 50% od osnovice za sankciju,
 - b) za teži prekršaj - iznos od 100% do 150% od osnovice za sankciju i
 - c) za teški prekršaj - iznos od 150% do 200% od osnovice za sankciju.
- (5) Procenat novčanih kazni bit će razvrstan u skladu s odredbama u članu 111. ovog zakona.

Član 118.**(Prekršaj zbog nepropisnog zahtjeva za povrate, nadoknade, olakšice ili fiskalne podsticaje)**

- (1) Prekršaj indirektnih poreza je nepropisno podnošenje zahtjeva za povrate proistekle iz propisa za svaki indirektni porez izostavljanjem značajnih podataka ili unošenjem lažnih podataka u prijave, obavještenja ili zahtjeve, čak i u slučajevima kad povrat nije izvršen. Prekršaj iz ovog stava smatra se težim a osnovica za sankciju je nepropisno traženi iznos. Kazna za prekršaj iz ovog stava je iznos od 50% od osnovice za sankciju.
- (2) Prekršaj indirektnih poreza je nepropisno podnošenje zahtjeva za fiskalne olakšice ili podsticaje izostavljanjem značajnih podataka ili unošenjem lažnih podataka, izuzev ako nepropisan zahtjev čini prekršaj iz čl. 115., 116. ili 119. ovog zakona ili stava (1) ovog člana. Ovakvo ponašanje sankcionira se u fiksnom iznosu od 1.000 KM.

Član 119.

(Prekršaj zbog podnošenja netačnih podataka u prijavama indirektnih poreza i ispravama)

- (1) Prekršaj indirektnih poreza je podnošenje prijava indirektnih poreza ili carinskih isprava koje sadrže nepotpune, netačne ili lažne podatke.
- (2) Ako prekršaj iz stava (1) ovog člana ne prouzrokuje ekonomsku štetu UIO ili ne nametne ekonomski rizik javnim prihodima, sankcija će biti teža i propisuje se u fiksnom iznosu od 1.000 KM.
- (3) Ako prekršaj iz stava (1) ovog člana prouzrokuje ekonomsku štetu UIO ili nametne ekonomski rizik javnim prihodima, smatrat će se teškim prekršajem.
- (4) Osnovica sankcije bit će iznos prouzrokovane ekonomske štete.
- (5) Kazna za prekršaj iz stava (3) ovog člana je iznos od 150% do 200% od osnovice za sankciju.
- (6) Procenat novčane kazne bit će razvrstan u skladu s odredbama iz člana 111. ovog zakona.

Član 120.

(Prekršaj zbog nepravovremenog podnošenja prijava indirektnih poreza ili isprava)

- (1) Prekršaj indirektnih poreza je nepodnošenje prijava indirektnih poreza ili isprava u zakonom propisanom roku za svaki indirektni porez.
- (2) Ako prekršajem iz stava (1) ovog člana nije počinjena ekonomska šteta za UIO, prekršaj se smatra lakšim i kazna se propisuje u fiksnom iznosu od 500 KM.
- (3) Ako je prekršajem iz stava (1) ovog člana počinjena ekonomska šteta za UIO ili ekonomski rizik javnim prihodima, prekršaj se smatra težim i kazna se propisuje u fiksnom iznosu od 1.000 KM.

Član 121.

(Prekršaj zbog otpora, opstrukcija, izgovora ili odbijanja prema radnjama UIO)

- (1) Teški prekršaj indirektnih poreza je otpor, opstrukcija ili neopravdani izgovor ili odbijanje poštovanja radnji UIO.
- (2) Teškim prekršajem navedenim u stavu (1) ovog člana smatra se da je obveznik indirektnih poreza izvršio bilo koju radnju ili propust kako bi odgodio, spriječio ili ometao bilo koju radnju UIO a u vezi s poštovanjem obaveza indirektnih poreza.
- (3) Otporom, opstrukcijom, neopravdanim izgovorom ili odbijanjem poštovanja radnji smatra se:
 - a) neolakšavanje provjere dokumenata, izvještaja, evidencija, knjiga, registara, spisa, faktura, vaučera, glavnih ili sporednih računovodstvenih stavki, informatičkog programa i datoteke, sistema rada i kontrole i svakog drugog podatka koji je značajan za indirektni porez,
 - b) neodazivanje na propisno dostavljene pozive,
 - c) nepojavljivanje, izuzev ako je propisno dokazana viša sila, na mjesto ili u vrijeme navedeno u pozivu obvezniku indirektnih poreza,
 - d) odbijanje ili neosnovano ometanje ovlaštenih službenika UIO prilikom ulaska, boravka ili provjere prostorija, mašinerije, instalacija i radnji u vezi s obavezama indirektnih poreza,
 - e) bilo koja vrsta pritiska, sile, prinude ili nepropisnog uticaja na službenike UIO,
 - f) bilo koje kršenje mjera osiguranja koje uvede UIO i
 - g) sve ostalo utvrđeno zakonom ili može biti utvrđeno.

- (4) Kazna za prekršaj iz stava (1) ovog člana iznosi 2% od prethodnog godišnjeg prometa prekršioca s minimumom od 10.000 KM i maksimumom od 500.000 KM.

Član 122.

(Drugi prekršaji indirektnih poreza)

- (1) Lakšim prekršajem indirektnih poreza smatra se:
 - a) nepoštovanje obaveze u smislu informiranja UIO o adresi sjedišta ili promjene adrese sjedišta i
 - b) nepoštovanje obaveza u vezi s upotrebom identifikacionog broja ili bilo kojeg drugog broja ili šifre propisane zakonom o indirektnim porezima ili carinama.
- (2) Težim prekršajem indirektnih poreza smatra se:
 - a) nepoštovanje obaveza knjigovodstva i računovodstva,
 - b) nepoštovanje obaveza pravljenja i izdavanja faktura ili drugih dokumenata za transakcije,
 - c) nepoštovanje obaveza dostavljanja informacija koje traži UIO,
 - d) nepoštovanje obaveza čuvanja tajnosti onih koji zadržavaju porez ili onih koji su dužni izvršiti plaćanje u ratama (na račun) kao što je utvrđeno u članu 52. ovog zakona i
 - e) bilo koji lakši prekršaj počinjen više od dva puta.
- (3) Bilo koji prekršaj iz stava (2) ovog člana, koji uključuje prikrivanje, upotrebu lažnih sredstava i/ili upotrebu lažnih ili krivotvorenih faktura ili drugih dokumenata koji se moraju izdavati kao dokumentacija za transakcije ili je počinjen više od dva puta, smatra se teškim prekršajem.
- (4) Kazne za prekršaje iz st. (1), (2) i (3) ovog člana su sljedeće:
 - a) za lakši prekršaj - fiksni iznos od 500 KM,
 - b) za teži prekršaj - fiksni iznos od 1.000 KM i
 - c) za teški prekršaj - fiksni iznos od 1.500 KM.

POGLAVLJE IV. POSTUPAK SANKCIONIRANJA U VEZI S PITANJIMA INDIREKTNIH POREZA

Član 123.

(Propisi postupka sankcioniranja u vezi s pitanjima indirektnih poreza)

Postupak sankcioniranja u vezi s pitanjima indirektnih poreza propisuje se posebnim pravilima utvrđenim u ovom poglavlju i podzakonskim aktima koji se mogu donijeti za njihovu primjenu.

Član 124.

(Postupak izricanja sankcija)

- (1) Postupak sankcioniranja u vezi s pitanjima indirektnih poreza s ciljem zaštite prava lica koje ima obaveze indirektnih poreza odvojen je od postupka upravljanja indirektnim porezima i propisan je u Dijelu IV. ovog zakona, izuzev ako lice koje ima obaveze indirektnih poreza odustane od tog prava. U tom slučaju, i jedan i drugi postupak mogu se provoditi istovremeno.
- (2) U slučaju da je lice koje ima obaveze indirektnih poreza odustalo od odvojenog postupka, sva pitanja u vezi s prekršajima analiziraju se u odgovarajućem postupku upravljanja indirektnim porezima, kao što je propisano podzakonskim aktima.
- (3) Odustajanje od odvojenog postupka propisuje se podzakonskim aktima.
- (4) Obavještenja u postupku sankcioniranja dostavljaju se obveznicima indirektnih poreza, kao što je propisano u čl. od 64. do 68. ovog zakona.

Član 125.

(Pokretanje postupka sankcioniranja)

- (1) Postupak sankcioniranja u vezi s pitanjima indirektnih poreza pokreće se po službenoj dužnosti dostavljanjem rješenja nadležnog organa počinioce prekršaja.
- (2) Postupci sankcioniranja koji su pokrenuti kao posljedica postupka pokrenutog ispravom ili postupka provjere podataka, provjera ili kontrola ne mogu se pokrenuti u predmetima ovih postupaka ako je istekao period od tri mjeseca od uručjenja dokumenta o razrezu ili rješenja počinioce prekršaja.

Član 126.

(Provođenje postupka sankcioniranja)

- (1) U periodu ispitivanja u toku postupka sankcioniranja primjenjuju se posebna pravila koja se odnose na radnje indirektnih poreza i postupaka propisanih u članu 60. ovog zakona.
- (2) Podaci, dokazi ili okolnosti koji se koriste ili su dobiveni u bilo kojim postupcima upravljanja indirektnim porezima propisanim u Dijelu III. ovog zakona i koji će se razmatrati u postupku sankcioniranja cijene se zajedno prije prijedloga rješenja o izricanju sankcije.
- (3) U provođenju postupka sankcioniranja mogu se preduzeti bilo koje mjere osiguranja u skladu s odredbama iz člana 105. ovog zakona.
- (4) Kada su faze postupka okončane, izrađuje se prijedlog rješenja koje sadrži sljedeće:
 - a) činjenice,
 - b) pravne kvalifikacije činjenica,
 - c) vrste prekršaja koji se činjenicama mogu ustanoviti ili ako je određeno nepostojanje prekršaja ili odgovornosti i
 - d) predložene sankcije s primijenjenim kriterijem za određivanje i zakonskim osnovom.
- (5) Prijedlog rješenja uručuje se licu koje je počinilo prekršaj i koje ima pravo u roku od 15 dana dostaviti odgovarajuće dokaze i činjenice i ostale dokumente koji mu idu u prilog.

Član 127.

(Okončanje postupka sankcioniranja)

- (1) Postupak sankcioniranja može se okončati rješenjem ili istekom vremena.
- (2) Postupak sankcioniranja okončava se u roku od šest mjeseci od dana uručjenja obavještenja o pokretanju postupka licu koje je počinilo prekršaj. Postupak se smatra okončanim onog dana kada je uručeno rješenje licu koje je počinilo prekršaj. Pravila navedena u stavu (2) člana 65. ovog zakona primjenjuju se za donošenje rješenja i računanje rokova.
- (3) Rješenje o izricanju sankcije treba da sadrži:
 - a) utvrđene činjenice,
 - b) ocjenu dokaza,
 - c) kvalifikaciju počinjenog prekršaja indirektnih poreza,
 - d) identifikaciju počinioce prekršaja,
 - e) odmjeravanje visine izrečene kazne s primijenjenim kriterijem za određivanje ili umanjenja, ako se mogu primijeniti,
 - f) nepostojanje prekršaja ili odgovornosti, ako se to utvrdi.
- (4) Istek roka utvrđenog u stavu (2) ovog člana bez donošenja rješenja dovodi do obustave postupka. Obustava postupka proglašava se po službenoj dužnosti ili na zahtjev počinioce prekršaja i ima za posljedicu okončanje predmeta i zabranu UIO da pokrene bilo koji novi postupak sankcioniranja za isti prekršaj.

- (5) Organi nadležni za izricanje sankcija su ovlaštene organizacione jedinice UIO.

Član 128.

(Pravni lijekovi protiv rješenja o izrečenoj sankciji)

- (1) Protiv rješenja o izrečenoj sankciji može se podnijeti žalba samostalno, u skladu s odredbama ovog zakona. U slučajevima kada lice koje ima obaveze indirektnih poreza također podnese žalbu protiv duga po osnovu indirektnog poreza, žalbe se sjedinjuju.
- (2) Organ nadležan za odlučivanje po žalbama razmatra sankciju bez obaveze za bilo kakvo umanjenje izrečene sankcije koja je obračunata u skladu s odredbama 112. ovog zakona.
- (3) Podnošenje žalbe protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje, niti obustavlja obračunavanje zatezne kamate.

DIO V. Pregled upravnih radnji UIO**POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE**

Član 129.

(Ovlaštenje UIO u postupcima po pravnim lijekovima)

UIO je ovlašten za odlučivanje u postupcima po pravnim lijekovima u vezi s pitanjima indirektnih poreza uključujući i carinska pitanja.

Član 130.

(Mjesna nadležnost UIO u postupcima po pravnim lijekovima)

Osim ako nije drugačije propisano ovim zakonom, za odlučivanje u postupcima indirektnog oporezivanja nadležna je organizaciona jedinica UIO na čijoj teritoriji je poreski obveznik registriran ili je morao biti registriran.

Član 131.

(Pravni lijekovi)

- (1) Rješenja UIO u vezi s indirektnim porezima i mjerama izricanja sankcija mogu se izmijeniti u skladu s odredbama ovog poglavlja putem:
 - a) žalbi i
 - b) vanrednih pravnih lijekova.
- (2) Drugostepeno rješenje UIO potvrđeno odlukama nadležnog suda ne može se izmijeniti u postupcima po pravnim lijekovima.

Član 132.

(Ovlaštenje za postupanje u postupcima po pravnim lijekovima)

U postupcima po pravnim lijekovima primjenjuju se pravila o pravnoj legitimaciji i zastupanju propisana u čl. od 24. do 27. ovog zakona.

Član 133.

(Uručenje rješenja po pravnim lijekovima)

Uručenje rješenja UIO u postupcima po pravnim lijekovima vrši se na način propisan u čl. od 64. do 68. ovog zakona.

Član 134.

(Rokovi za donošenje rješenja po pravnim lijekovima)

UIO donosi rješenje u postupku po pravnim lijekovima u roku propisanom u sljedećim članovima i to rješenje dostavlja zainteresiranim licima.

Član 135.

(Rješenja po pravnim lijekovima)

Rješenja u postupcima po pravnim lijekovima moraju biti zasnovana na činjenicama i na zakonu, u skladu s kojim je dato rješenje doneseno.

POGLAVLJE II. ŽALBA**Član 136.****(Podnošenje žalbi)**

Protiv svakog prvostepenog rješenja koje donese UIO ili radnji koje utiču na pravni status lica, izuzev razreza koji su sačinjeni umjesto poreskih prijava indirektnih poreza koje nisu dostavljene u zakonom ostavljenom roku, može se podnijeti žalba u roku od 15 dana od dana uručjenja rješenja, osim ako ovim ili bilo kojim drugim zakonom koji se odnosi na indirektnu poreze nije drugačije propisano.

Član 137.**(Posljedice žalbi)**

- (1) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, izvršenje rješenja može se odgoditi ako poreski obveznik podnese odgovarajuće garancije kojim se osigurava plaćanje obaveza po osnovu indirektnih poreza.
- (3) Ako tokom žalbenog postupka garancija prestane biti punovažna, ili ne pokriva više cjelokupni iznos obaveze koja je predmet žalbe, podnosilac žalbe će po zahtjevu UIO u roku od deset radnih dana, podnijeti novu ili dodatnu garanciju. Rješenje se izvršava odmah ako podnosilac žalbe ne dostavi traženu garanciju.
- (4) Garancije se vraćaju ili oslobađaju tek nakon što nadležni organ koji odlučuje o žalbi poreskog obveznika datu obavezu poništi, ili nakon što je obaveza u potpunosti plaćena uključujući i sve kamate, troškove i novčane kazne koje su proistekle kao posljedica proteka vremena ili zbog prinudnih mjera preduzetih s ciljem izmirenja obaveze po indirektnim porezima.
- (5) Vrste garancija koje se prihvataju u smislu odgađanja izvršenja rješenja su one koje su navedene u članu 47. ovog zakona za odobrenje odgađanja plaćanja.

Član 138.**(Rad prvostepenog organa po žalbi)**

- (1) Poreski obveznik podnosi žalbu prvostepenom organu koji je donio rješenje.
- (2) Prvostepenu odluku po žalbi donosi prvostepeni organ UIO koji je donio rješenje, u roku od mjesec dana od dana podnošenja žalbe. Prvostepeni organ donosi novo rješenje koje se podnosiocu žalbe uručuje u skladu s odredbama čl. od 64. do 68. ovog zakona koje se odnose na uručivanje dokumenata.

Član 139.**(Rješavanje drugostepenog organa po žalbi)**

- (1) Protiv rješenja koje je donio prvostepeni organ po žalbi, poreski obveznik ima pravo žalbe drugostepenom organu.
- (2) Direktor UIO odlučuje po žalbi u drugoj upravnoj instanci, koji rješenje donosi i dostavlja u roku od tri mjeseca od dana prijema žalbe.
- (3) Rješenje drugostepenog organa po žalbi je konačni upravni akt.

Član 140.**(Upravni spor)**

- (1) Protiv rješenja drugostepenog organa može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog odjela Suda Bosne i Hercegovine.
- (2) Pravo na pokretanje upravnog spora kod Upravnog odjela Suda Bosne i Hercegovine imaju ona lica, obveznici indirektnih poreza, čija su prava ili interesi direktno ugroženi rješenjima drugostepenog organa.
- (3) Upravni spor kod Upravnog odjela Suda Bosne i Hercegovine se pokreće, ako nije drugačije propisano posebnim zakonom, u roku od mjesec dana od dana nakon

uručjenja dokumenta, koji je konačni upravni akt, zainteresiranoj strani.

- (4) Pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje rješenja, izuzev ako obveznik indirektnog poreza podnese odgovarajuće garancije koje će osigurati plaćanje obaveza po osnovu indirektnih poreza. Garancije za odgođena plaćanja propisane u članu 47. ovog zakona smatraju se odgovarajućim za odgađanje izvršenja osporenog rješenja.

POGLAVLJE III. VANREDNI PRAVNI LIJEKOVI**Član 141.****(Posebni postupci ocjene)**

Posebni postupci ocjene su:

- a) pregled radnji koje su ništave,
- b) ispravka greške,
- c) povrat neosnovanih plaćanja i
- d) opoziv radnji.

Član 142.**(Ništavost)**

- (1) Direktor UIO oglasit će apsolutno ništavim rješenje ako:
 - a) je rješenje donio stvarnonenadležan organ,
 - b) bi izvršenje rješenja moglo prouzrokovati neko djelo kažnjivo po krivičnom zakonu,
 - c) izvršenje rješenja uopće nije moguće,
 - d) je rješenje doneseno bez poštivanja zakonske procedure za donošenje takvog rješenja,
 - e) se rješenjem krše osnovna prava i slobode,
 - f) je utvrđeno bilo kojim zakonom na državnom nivou.
- (2) Postupak za oglašavanje rješenja ništavim pokreće:
 - a) organ koji je donio rješenje,
 - b) nadređeni organ koji je donio rješenje,
 - c) po zahtjevu stranke.
- (3) Rješenje iz stava (1) ovog člana donosi se i o njemu se stranka obavještava u roku od šest mjeseci od dana kada je stranka podnijela zahtjev za oglašavanje rješenja ništavim, ili od dana kada je UIO, po službenoj dužnosti, uručio zainteresiranoj strani odluku o pokretanju postupka.
- (4) Rješenje iz stava (1) ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega stranka može pokrenuti upravni spor.

Član 143.**(Ispravka greške ili činjenica)**

- (1) UIO može u svakom momentu ispraviti, po službenoj dužnosti ili po zahtjevu legitimne stranke, svaku grešku u imenima ili brojevima, pisanju ili računanju, kao i druge očigledne netačnosti u odluci, ako od donošenja rješenja nije proteklo više od pet godina.
- (2) Rješenje o ispravci donosi isti organ koji je donio rješenje koje sadrži greške, u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva legitimne stranke, ili od dana kada je odluka o pokretanju postupka po službenoj dužnosti uručena zainteresiranoj strani.
- (3) Rješenje legitimnoj stranci uručuje se u skladu s odredbama čl. od 64. do 68. ovog zakona koji se odnosi na uručivanje dokumenata.
- (4) Obveznik indirektnih poreza ima pravo podnošenja žalbe drugostepenom organu protiv rješenja koje je donio prvostepeni organ.

Član 144.**(Povrati neosnovanih plaćanja)**

- (1) Obveznici indirektnih poreza i njihovi nasljednici imaju pravo povrata neosnovano plaćenog iznosa uplaćenog UIO,

uz zakonsku kamatu, ako nije proteklo više od pet godina od uplate neosnovanog iznosa.

- (2) Postupak se pokreće po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke u slučajevima kada je:
 - a) uplata indirektnog poreza, duga ili novčane kazne duplo uplaćena,
 - b) plaćeni iznos veći od iznosa duga,
 - c) uplata izvršena nakon što je nastupila zastarjelost i
 - d) to utvrđeno propisima o indirektnim porezima.
- (3) Na rješenje doneseno u ovom postupku može se uložiti žalba.
- (4) Rješenje o povratu neosnovanih plaćanja donosi se i dostavlja u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva ili od dana uručenja odluke o pokretanju postupka po službenoj dužnosti zainteresiranoj strani.

Član 145.

(Opoziv radnji)

- (1) UIO opoziva svoje upravne radnje u korist poreskog obveznika, ako se:
 - a) njima očigledno krši zakon,
 - b) ustanovi da je tokom postupka zainteresirana stranka izgubila mogućnost odbrane.
- (2) Opoziv se može izvršiti samo ako nije prošlo više od pet godina od dana obavještanja o upravnim radnjama.
- (3) Opoziv se uvijek vrši po službenoj dužnosti, a nadležni organ koji donosi rješenje ne može biti onaj isti organ koji je izvršio upravne radnje koje su predmet opoziva.
- (4) Rješenje se donosi u roku od šest mjeseci od dana obavještanja o pokretanju postupka i dostavlja se zainteresiranoj strani.
- (5) Na rješenje o opozivu ne može se izjaviti žalba u upravnom postupku.

DIO VI. Dodatne odredbe

Član 146.

(Pojedinačna i solidarna odgovornost entiteta, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i drugih upravnih organa)

Entiteti, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i svi drugi upravni organi, koji imaju pravne ili ekonomske interese u bilo kojim radnjama koje provode entiteti koje daju osnov za obaveze indirektnih poreza, pojedinačno su i solidarno odgovorni za plaćanje obaveza po osnovu indirektnih poreza srazmjerno njihovom učešću u poslovima.

Član 147.

(Stečajni postupak)

Primjena odredbi iz člana 44. ovog zakona uvijek se prilagođava eventualnim izmjenama zakonskih propisa o stečaju kada do njih dođe.

Član 148.

(Utvrdjivanje građanske odgovornosti kao rezultata krivičnih djela protiv UIO)

- (1) U radnjama koje imaju obilježja krivičnih djela protiv UIO građanska odgovornost obuhvatit će neplaćeni dug, uključujući kamate, naknadne terete i troškove i naplaćuje se prinudnim putem.
- (2) Kada se donese presuda nadležni sud šalje primjerak presude UIO, uz zahtjev da naplati cijeli iznos neplaćenog duga. Isto se primjenjuje kada je sud donio odluku o privremenom izvršenju presude.
- (3) UIO obavještava sud o rezultatu naplate neplaćenog duga.

DIO VII. Završne odredbe

Član 149.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBIH broj 250/05

28. novembra 2005. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. Nikola Špirić, s. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Mustafa Pamuk, s. r.

629

Temeljem članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkoga doma, održanoj 21. prosinca 2005, i na jednici Doma naroda, održanoj 22. prosinca 2005, usvojila je

ZAKON

O UPRAVI ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim se Zakonom regulira nadležnost, ustroj, upravljanje Upravom za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UNO), prava i dužnosti zaposlenika, upravljanje ljudskim potencijalima i druga pitanja.

Članak 2.

(Pojmovi)

- (1) U svrhu ovoga Zakona, primjenjuju se sljedeći pojmovi:
 - a) zaposlenik je državni službenik, ovlaštena službena osoba i zaposlenik UNO-a;
 - b) ovlaštena službena osoba je osoba koja obavlja poslove iz osnovne djelatnosti UNO-a i osobe koje imaju određene ovlasti sukladno zakonima koji reguliraju kaznene postupke u Bosni i Hercegovini;
 - c) član uže obitelji je bračni ili izvanbračni drug, srodnici u pravoj liniji, braća i sestre, posvojitelj, posvojenik i njegovi potomci koji žive u zajedničkom kućanstvu;
 - d) osnovna djelatnost je djelatnost pod kojom se podrazumijevaju poslovi i zadaci: carinskog nadzora, carinjenja robe, kontrole putnika i prijevoznih sredstava, revizija i kontrola naplate prihoda.
 - e) stažist je osoba kojoj je istekao vježbenički staž i koja je nakon polaganja stručnoga ispita zaposlena na određeno vrijeme, sukladno Zakonu o radu, do stjecanja uvjeta za zapošljavanje na radnom mjestu državnog službenika.
- (2) Na način korišten u ovome Zakonu, jednina uključuje množinu a množina uključuje jedninu, osim ako kontekst ne zahtijeva drukčije. Osobna zamjenica "on" na isti način uključuje "ona", a "njega" uključuje "nju", osim ako kontekst ne zahtijeva drukčije.

Članak 3.

(Status UNO-a)

- (1) UNO je samostalna upravna organizacija, s pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom, Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini i drugim zakonima kojima se uređuje neizravno oporezivanje.
- (2) UNO ima status pravne osobe.